

SPORT van de **Rebellenclub**

Ali Baba EN DE VEERTIG ROVERS

KALGHEEN, DE ROVERHOOFDMAN, IS HEEL SLIM EN TREFT HEEL ZORGVULDIG ZIJN VOORBEREIDINGEN. ZIJN PLANNEN WORDEN NAUWKEURIG UITGEWERKT EN ENIGE DAGEN LATER KOMT EEN KARAVAAN EZELS, BEPAKT MET OLIEKRUIKEN, SULTANABAB BINNEN. AAN DE KOP VAN DE KARAVAAN RIJDEN VIER MANNEN, WAARONDER KALGHEEN, DIE ALS EEN ARME, ROND-TREKKENDE KOOPMAN VERMOMD IS. DE MANNEN MET HUN BELADEN EZELS RIJDEN RECHT NAAR HET PRACHTIGE HUIS VAN ALI BABA TOE

WIJ VONDEN UW BROEDER STERVENDE DIEP
IN DE BERGEN. HIJ WAS IN EEN AFGROND GE-
VALLEN EN TOEN WE BIJ HEM KWAMEN, GAF HIJ
MIJ DEZE RING MET HET DRINGENDE VERZOEK
HEM AAN U TE WILLEN BRENGEN ALS EEN
BEWIJS VAN ZIJN BROEDERLIJKE
GENEGENHEID!!

GENEGENHEID? WEL, DAN SCHIJNT
HIJ WERKELIJK BEROUW GEKREGEN
TE HEBBEN! HET SPIJT ME NU WERKELIJK
TE VERNEMEN, DAT HIJ DOOD IS. BESTE
HOUSSAIN, U HEBT ZEER EDELMOEDIG GE-
HANDELD EN IK NODIG U UIT, OM
VANNACHT MIJN GAST TE ZIJN

UW UITNODIGING NEEM IK MET
GRAAGTE AAN, HEERI MAAR WAAR
MOET IK AL DIE KRUIKEN MET OLIE
OPBERGEN? HET IS VOOR MIJ EEN
KOSTBARE LADING DIE VEILIG
GESTELD MOET WORDEN!

BRENG ZE IN DE STALLEN AAN DE ANDERE
KANT VAN MIJN HUIS, HOUSSAIN. ALS U DAT
GEDAAN HEBT, KOM DAN MET UW VRIENDEN
NAAR MIJN WONING TERUG EN DAN
ZULLEN WE GEZAMENLIJK DE
MAALTIJD GEBRUIKEN!!

DOCH DE GROTE OLIEKRUIKEN HEBBEN EEN
ZEER VREEMDE INHOUD...

IS ALLES IN
ORDE, KAMERADEN?

STILTE!

DOOR DIE ONGE-
MAKKELIJKE HOUDING
HEB IK KRAMP IN MIJN
BENEN GEKREGEN!

NADAT ALLE KRUIKEN VOORZICHTIG WAREN AFGELADEN, SPREEKT KALGHEEN, VOORDAT HIJ DE
STAL VERLAAT, MET ZACHTE STEM ZIJN MAKKERS TOE...

ALS HET HELE HUIS IN DIEPE
RUST IS, KOM IK HIER TE-
RUG! DAN VALLEN WE AAN
EN SLAAN IEDEREEN NEER!
PAS ALS WE ZE ALLEMAAL
DODEN, WETEN WIJ ZEKER
DAT ONS GEHEIM VEILIG
BEWAARD ZAL BLIJVEN!

JA!

WIJ ZULLEN
GEREED ZIJN!

WIJ HEBBEN U
GOED BEGREPEN,
MEESTER!

DIEZELFDE AVOND TOEN HET REEDS LAAT BEGON TE WORDEN...

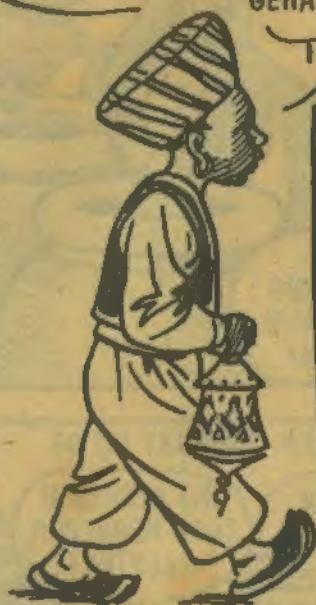

IN DEZE LAMP ZIT GEEN OLIE
MEER! VLUG, NIKKI, DOE ER
WAT OLIE IN, DAN KUNNEN
WIJ HEM WEER AANSTEKEN!

IK GEHOORZAAM
ONMIDDELIJK,
MEESTERES!

ONS GROTE OLIEVAT IS LEEG!
DE MEESTER ZAL KWAAD ZIJN ALS
HIJ DAT HOORT! O, MAAR DIE KOOPMAN
ZAL HET NIET MERKEN, ALS ER EEN
BEETJE OLIE UIT EEN VAN ZIJN VATEN
GEHAALD IS!!

HOE LANG
NOG?!!

GEDULD, BROEDER! HET
ZAL NU NIET LANG MEER
DUREN VOOR ONZE MEES-
TER KOMT, OM ONS TE
HALEN!!

WIJ MOETEN NIET
EERDER TOESLAAN,
VOORDAT HET HELE
HUIS IN DIEPE RUST
IS, HEEFT HIJ
GEZEGD!

NIKKI STAAT VERSTIJFD
VAN SCHRIK, ALS HIJ ZICH
ERVAN BEWUST WORDT
DAT IN DE KRUIKEN GEEN
OLIE ZIT, DOCH DAT ER
GEVAARLIJKE, ZWAAR
BEWAPENDE BANDIETEN
IN VERBORGEN ZIJN!

GERUISLOOS RENT DE KLEINE ZWARTE JONGEN TERUG EN VERTELT AAN MORGIANA, WAT HIJ ZO
JUIST IN DE STAL ONTDEKT HEEFT. ZIJ IS EEN SLIM MEISJE EN SNEL NEEMT ZIJ EEN BESLUIT...

JE HEBT ER GOED AAN GEDAAN
OM HET MIJ IN ALLE STILTE TE
KOMEN VERTELLEN, NIKKI! ALI
BABA VERKEERT IN GROOT GEVAAR!
MAAR JIJ EN IK KUNNEN DIE ROVERS
IN DE STAL WEL VOOR ONZE
REKENING NEMEN!!

J-J-JA,
MEESTERES!!

Ai! Wat juicht Ratje! Een prachtige, grote sneeuwbal is pardoes in Karel's hals terechtgekomen.

Een waardevolle sneeuwbal

door J. P. Baljé

Spelen met sneeuw is altijd prettig, vooral als je goed raken kunt. Maar soms heeft er weleens een misrekening plaats, doch zelfs die kan nog goed aflopen.

De jongens uit de eerste klasse van de H.B.S. hebben afgesproken, dat ze vroeg bij school zullen komen die middag, want er is de hele ochtend flink wat sneeuw gevallen en het laat zich aanzien, dat het een dik pak zal worden, want om twaalf uur begonnen de vlokken dichter en dichter neer te dwarrelen. Nauwelijks hebben ze dan ook gegeten, of Ratje Verheul, Karel Dronkers, Kees Bartels, Jan en Frans van Wijk, en alle andere vrienden, hollen naar school, waar ze in de oude Wagenaarstraat elkaar eens flink van katoen zullen geven.

Er worden twee partijen gevormd. Ratje Verheul is aanvoerder van de

ene partij, Karel Dronkers van de andere.

Ratje heeft zijn mannetjes voor de school opgesteld, Karel staat met zijn partij aan de overkant. Ze zullen proberen elkaar te verdrijven.

Natuurlijk heeft Ratje het in hoofdzaak op Karel voorzien, omdat hij aanvoerder is van de andere partij, en Karel loert op *zijn* beurt weer op Ratje.

Ai! Wat juicht Ratje! Een prachtige, grote sneeuwbal is pardoes in Karel's hals terechtgekomen, zodat hij van schrik de bal, die hij in zijn hand gereed had, laat vallen. Hij schudt zich als een natte poedel en wringt z'n hand met een vies gezicht tussen z'n hals-

boordje om achtergebleven stukjes sneeuw te verwijderen.

Plaf! Weer een bal op Karel's pet. Ratje giert het uit van de pret. „Vooruit, jongens, vooruit!” gilt hij. „Geef ze er van langs!”

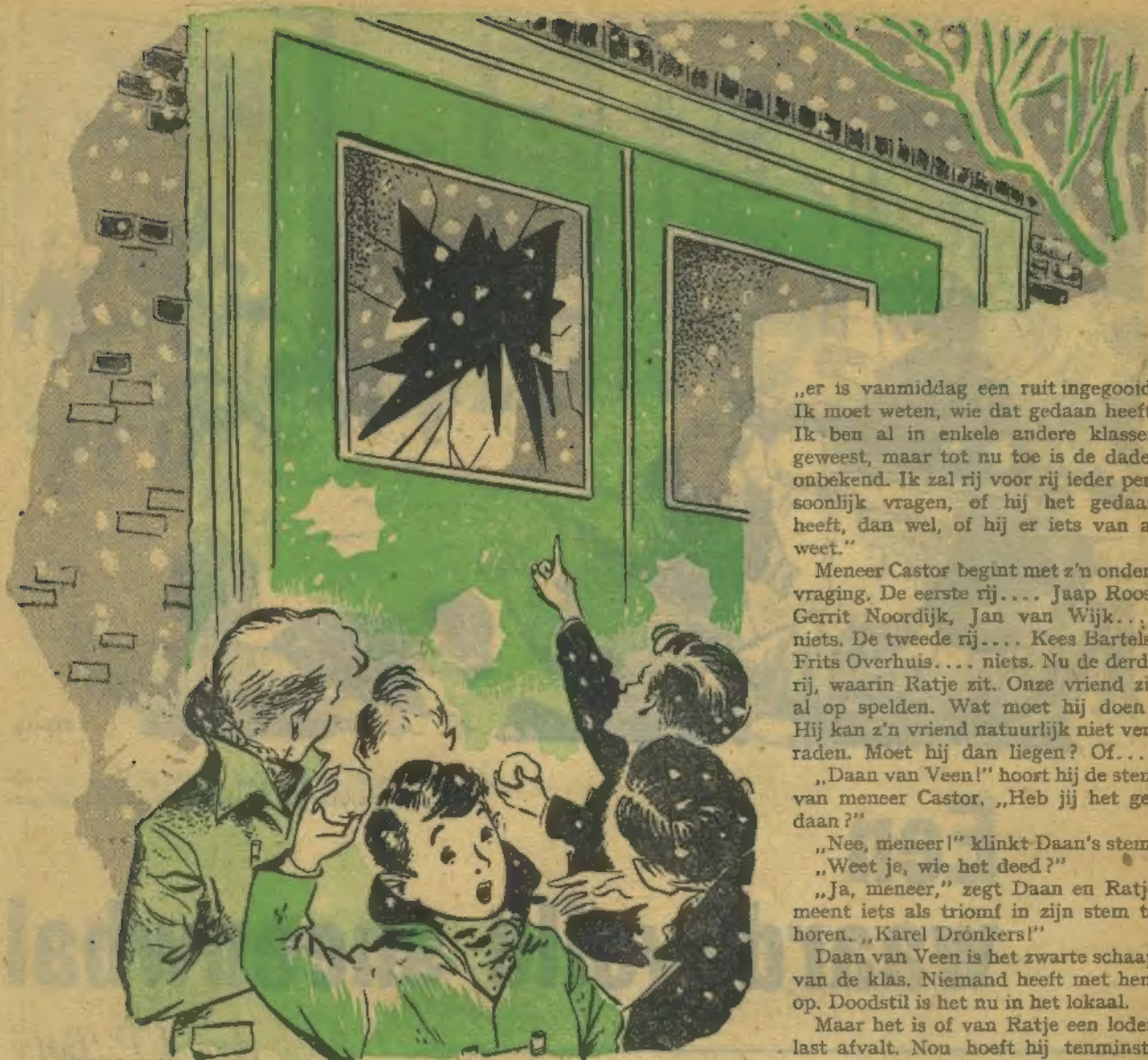
Ratje is op de stoep van de school geklommen, vandaar heeft hij een mooi overzicht en kan hij fijn gooien. Hij is daardoor echter ook een best mikpunt....

Karel wil het niet op zich laten zitten en kneedt snel een paar fijne, keiharde kogels. Hij zal het z'n vriend Ratje weleens eventjes betaald zetten.

Pats! Hè, jammer, net mis. Maar Karel denkt niet aan versagen. Nog een kogel, even vaster gekneet, nu goed gemikt.... Oeh..., te hoog!

Te hoog, ja. Vóél te hoog, Karel. Rinkinkink! Daar vallen scherven. Het bovenruitje van de schooldeur is aan diggelen....

Ineens is het rumoer afgelopen. Ver-

Verslagen kijken de jongens naar de kapotte ruit.

slagen kijken de jongens naar de kapotte ruit.

Wie heeft dat gedaan? De een kijkt naar de ander. Slechts enkelen hebben gezien, dat Karel de bal gegooit heeft. Ratje zag het.... en Daan van Veen. De rest was te druk met zichzelf bezig.

Het gevecht is plotseling afgelopen. Op een hoopje staan de jongens bij elkaar. Daar zal wat voor hen opzitten, meent Jaap Roos, want meneer Castor, de directeur, staat niet als een gemakkelijke bekend....

Daar gaat ook de bel al. Met hangende pootjes stappen ze de school in. Straks zal je het hebben.

Als muisjes zo stil gaan ze op hun plaatsen zitten. In bijna alle hoofden gaat de vraag: „Wie heeft de ruit stukgegooid?”

Meneer van Gool, van wie ze het eerste uur les hebben, heeft al van het

geval gehoord. „Jammer, dat dit gebeurd is, jongens,” zegt hij, „ik weet niet, wie de dader is, en of hij hier in de klas zit, maar jammer blijft het te allen tijde. Nou, we zullen er wel meer van horen.”

Erg opwekkend klinkt het niet. Die kapotte ruit zit Karel natuurlijk het meest dwars. Zal hij zeggen, dat hij de bal gooide? Of.... of.... zal hij zwijgen? Hij *durft* het niet te zeggen, want dan moet hij de ruit natuurlijk betalen. En hij heeft geen geld, z'n laatste spaarcenten heeft hij net een week geleden aan een paar nieuwe voetbalschoenen besteed.

Dáár zul je het hebben.... Meneer Castor stapt met een ernstig gezicht de klas binnen. Er is een diepe rimpel in z'n voorhoofd en het is net of z'n lorgnet dreigender glinstert dan ooit.

„Jongens en meisjes,” begint hij,

„er is vanmiddag een ruit ingegooit. Ik moet weten, wie dat gedaan heeft. Ik ben al in enkele andere klassen geweest, maar tot nu toe is de dader onbekend. Ik zal rij voor rij ieder persoonlijk vragen, of hij het gedaan heeft, dan wel, of hij er iets van af weet.”

Meneer Castor begint met z'n onder-vraging. De eerste rij.... Jaap Roos, Gerrit Noordijk, Jan van Wijk.... niets. De tweede rij.... Kees Bartels, Frits Overhuis.... niets. Nu de derde rij, waarin Ratje zit. Onze vriend zit al op spelden. Wat moet hij doen? Hij kan z'n vriend natuurlijk niet verraden. Moet hij dan liegen? Of....

„Daan van Veen!” hoort hij de stem van meneer Castor. „Heb jij het gedaan?”

„Nee, meneer!” klinkt Daan's stem.

„Weet je, wie het deed?”

„Ja, meneer,” zegt Daan en Ratje meent iets als triomf in zijn stem te horen. „Karel Drönkers!”

Daan van Veen is het zwarte schaap van de klas. Niemand heeft met hem op. Doodstil is het nu in het lokaal.

Maar het is of van Ratje een loden last afvalt. Nou hoeft hij tenminste niets te zeggen. Maar.... wat is dat? Hoort hij goed? Wat zegt die geniepige Daan?

„Ratje Verheul weet het ook, meneer. Die heeft het dok gezien.”

„Is dat zo, Verheul?” Als een mes zo scherp is de stem van de directeur.

Ratje wordt er helemaal door over-donderd. Hij wordt beurtelings bleek en rood. „En.... j.... j.... ja, meneer,” stottert hij.

Wat heeft hij nou gedaan? Ratje schrikt er van. Heeft hij nu meegeholpen z'n vriend te verraden? Maar dat had hij toch helemaal niet gewild. Het kwam zo onverwachts, hij dacht al, dat hij gered was, en 't is hem ontvallen eer bij het wist.

Bleek, heel bleek zit Ratje in z'n bank. Karel heeft even omgekeken en Ratje heeft zijn blik gezien. Een blik zo vol verwijt, zo diep teleurgesteld, dat Ratje wel door de grond had willen zinken.

Maar 't is te laat. Er is niets meer aan te veranderen.

„Heb jij het gedaan, Karel Dronkers?”

Karel buigt het hoofd. Hij kan nu niet zwijgen. „Ja, meneer,” geeft hij toe, „het... het was een ongelukje, meneer.”

„Ja, dat begrijp ik,” spot meneer Castor, „t zou er nog bij moeten komen, dat je het met opzet gedaan had. Dan zou ik je van de school moeten verwijderen. Jammer, dat je niet meteen bij me bent gekomen. Enfin, om vier uur verwacht ik je in m'n kamer, dan zullen we er verder over spreken.”

Karel knikt. Hij kan niets meer zeggen. Erger, véél erger, dan dat hij nu de ruit zal moeten betalen, vindt hij dat van Ratje!

Ratje, z'n beste vriend, samen dan met Kees Bartels. Dat zo'n ellendig kereltje als Daan van Veen hem verraden heeft, och, zo iets kun je van zo'n miserabel knulletje verwachten. Maar Ratje....

Ratje zelf heeft z'n gedachten geen ogenblik meer bij de lessen. Steeds maar weer zit hij er aan te denken, hoe hij het goed kan maken met Karel. Als.... als hij Karel eens voorstelt, de helft mee te betalen. Of alles desnoods.... uit z'n spaarpot. Als Karel maar niet erg nijdig is.

Na schooltijd krijgt hij al direct verwijten te horen van Keesje Bartels die er maar niets van begrijpen kan, en met z'n goeie hart al even erg begaan is met Karel, als met Ratje, die het zo grondig bedorven heeft voor hun beider vriend en er erg over in

z'n „rats” zit, dat merkt Keesje wel. Hoe kon hij het doen?

Ratje haalt de schouders op, wanhopig. „'t Is me ontsnapt, Kees. Ik snap er zelf niets van. Ik blijf op Karel wachten, 'k wil met hem praten.”

Alleen blijft hij bij de school staan, tot Karel zal verschijnen. Hij drement rond, en steeds somberder worden zijn gedachten. Hij wil Karel zeggen, dat het hem spijt, dat het hem ontvallen is, dat hij hem niet heeft willen verraden, maar dat.... dat....

Het dwarrelt in z'n hoofd. Hij is in een ellendige stemming. Het sneeuwt nu niet meer, de sneeuw is overgegaan in een vies motregentje en Ratje krijgt koude en natte voeten. Bovendien wordt hij doornat. Zelden voelde Ratje zich naarder.

Daar gaat de schooldeur open. In het schemerduister ziet Ratje, dat een jongen naar buiten komt, het hoofd gebogen. Het is Karel.

Met enkele stappen is Ratje naast hem. „Karel!” zegt hij, „Karel, ik....”

Twee ogen kijken hem aan. Twee doffe ogen, die gehuild hebben. Maar die nu ineens beginnen te gloeien als het ware. Vijandig.... Ratje merkt het met schrik.

„Heus, Karel, ik heb.... ik wou.... ik....”

Karel draait zich om en loopt snel weg.

Er komt een brok in Ratje's keel. Karel, z'n goede vriend.... die laat hem zo staan. Zou hij achter hem aan hollen, zou hij proberen het toch nog

te verklaren? Maar Karel wil immers niet naar hem luisteren.

Langzaam heel langzaam loopt Ratje door de vieze, natte sneeuw, die hem door z'n schoenen dringt. Hij huivert.

Ineens besluit hij naar Kees Bartels te gaan. Keesje is een even goede vriend van hem als Karel. Hij moet het met hem bepraten.

Kees is een en al oor en als hij Ratje's wanhoop ziet, spreekt z'n goeie hart. Hij ziet, dat Ratje werkelijk zelf lijdt onder het geval en hij zegt: „Ratje, kerel, ga naar huis. Ik ga direct Karel opzoeken en ik mag een boon worden, als ik het niet in orde maak. Stel je voor, zeg, drie zulke goeie vrienden als wij! Wij moeten immers vrienden blijven! Vanavond kom ik je nog opzoeken.”

Diezelfde avond is Kees er. Hij acht over z'n hele gezicht.

„Karel was eigenlijk meer treurig dan boos, Ratje,” zegt hij. „Maar ik heb net zo lang gepraat, tot hij een beetje begrip kreeg voor je vergissing, hoor. En 't is dik in orde, kerel. Weet je wat, we betalen die beroerde ruit met z'n drieën, hè? Werkelijk, jò, Karel zelf wilde maar al te graag geloven, dat het je tegen je wil ontsnapt is. Morgenochtend zal hij het je zelf wel vertellen.”

Dat was een hele opluchting voor onze vriend. En het is eigenaardig, maar van die dag af werden Ratje, Kees en Karel betere vrienden dan ooit!

Wonderen in het klein

We zijn niet zelden heel verbaasd over merkwaardige voortbrengselen van het menselijk vernuft. Dan geldt onze verwondering meestal dingen die behoorlijke afmetingen hebben, maar er zijn ook producten die ons versteld doen staan omdat ze zo klein zijn en toch getuigen van zoveel kunstzin.

Zo sneed de Griek Myrmecides eens uit het zuiverste ivoor een wagen op vier wielen en bespannen met vier paarden en daarnaast een schip met alles wat er aan masten en zeilen bij hoorde. Beide voorwerpen waren maar zo groot, dat een bij ze gemakkelijk met haar open vleugels kon bedekken. De Romein Rurrianus maakte ijzeren molentjes, die men in zijn mouw kon steken en toch kon elk zo'n molen in een dag genoeg graan malen voor enkele personen. Hadrianus Junius zag eens een kersepit in de vorm van een bakje waarin veer-

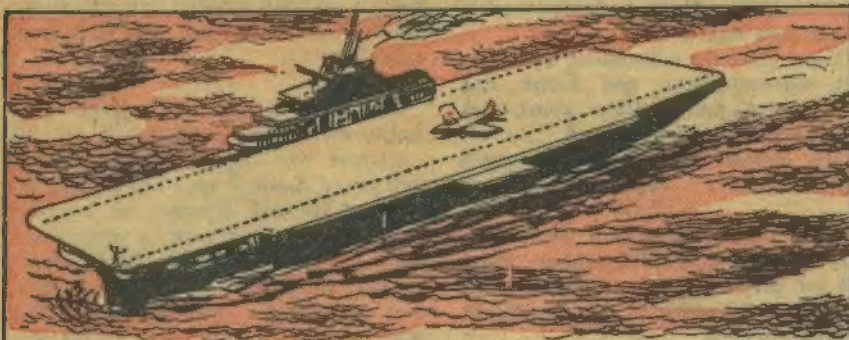
tien paar dobbelstenen lagen, waarvan de ogen duidelijk te zien waren. Tijdens de regering van Elisabeth in Engeland maakte een goudsmid een ijzeren slotje bestaande uit elf losse delen met een passende sleutel. Hij maakte ook een ketting van drieënveertig schakels om het slot te dragen en hing alles om de hals van een vlieg die het hele gewicht kon dragen. Te Halston, in een Engels graafschap, bewaart men een perzik-pit met het gebeeldhouwd portret van Karel I. Het hoofd is gekroond en het gelaat en de kleren zijn geschilderd. Op de achterkant staat een arend doorboord met een pijl en met de woorden: ik heb zelf de varen geleverd voor deze pijl. Het is vermoedelijk eerwerk van de beroemde etser uit die tijd, Nicholas Briot. In het Koninklijke Museum van Kopenhagen kan men een kersepit zien waarop niet minder dan tweehonderdtwintig koppen zijn gegraveerd.

V. L.

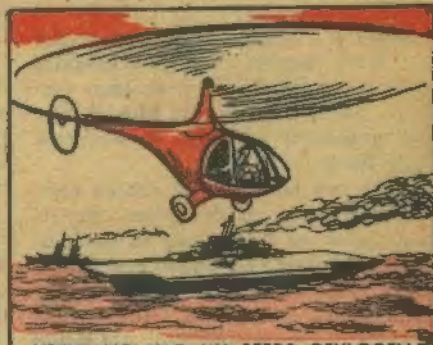

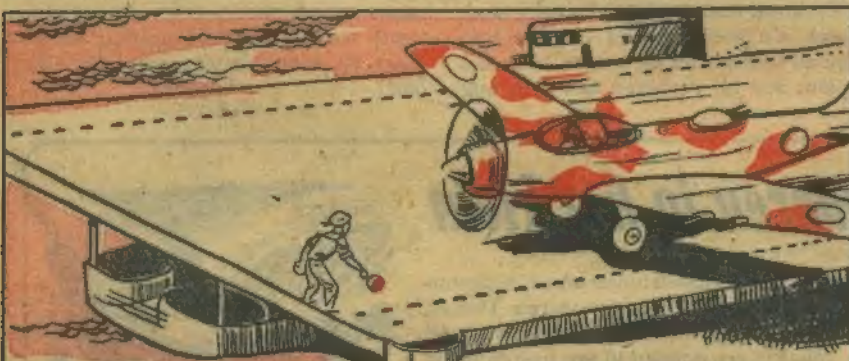
HET VERHAAL, DAT NU VOLGT, IS EEN VAN DE WONDERLIJKSTE DIE JOKER OOI
HEEFT MEEGEMAAKT EN WANNEER HET TOEVAL HEM NIET EEN HANDJE HAD GE-
HOLPEN ZOU HET NOOIIT ZO GOED ZIJN AFGELOPEN.

BIJ EEN MANOEUVRE IN VOLLE ZEE, WAARAAN ENIGE KRUISERS EN EEN VLEGDEK-
SCHIP DEELNAMEN, WAS 'CAPTAIN JOKER BELAST' MET DE OPSORING VAN VIJANDE-
LIJKE DUIKBOTEN EN MET DE BEPALING VAN HUN POSITIE.

URENLANG HAD HIJ REEDS GEVLOGEN
TOEN HIJ DE PERISCOOP VAN EEN
ONDERZEEËR ONTDEKTE. HIJ MELDDE DIT
DIRECT.

IN EEN OGENBLIK WAREN REEDS ENKELE TOESTELLEN IN DE LUCHT. TOY ZIJN GROTE
SCHRIK ZAG JOKER HET LAATSTE TOESTEL TE VEEL NAAR LINKS AFWIJKEN, RECHT OP
EEN MATROOS AF.

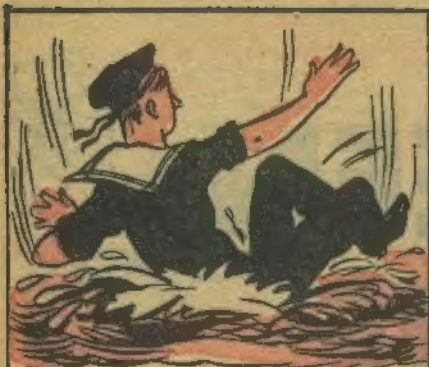
ADEMLOOS ZAG JOKER TOE HOE DE MAN
NOG PROBEERDE UIT DE WEG TE KOMEN.

DE SCHROEFWIND WAS ECHTER TE STERK
EN DE MATROOS VERLOOR ZIJN EVEN-
WICHT.

NA EEN LAATSTE KRAMPACHTIGE POGING, TUIMELDE HIJ VAN HET METERSHOGE DEK.
GELUKKIG LAG HET SCHIP STIL, ANDERS WAREN DE GEVOLGEN NIET TE OVERZIEN
GEWEEST.

MET EEN GEWELDIGE PLONS KWAM DE MAN IN ZEE TERECHT EN VERDWEEN ONDER WATER.

ALSOE HET DIER ER OP HAD LIGGEN WACHTEN, ZO PLOTSELING VERSCHIEEN DAAR DE DRIEHOEKIGE RUGVIN VAN EEN HAAI, DIE METEEN OP DE MATROOS AFZWOM.

JOKER BEDACHT ZICH GEEN MOMENT, MAAR SMEET EEN REDDINGSGORDEL NAAR BENEDEN.

DE DRENKELING, DIE HET ONDIER ZO DICHT BIJ ZICH ZAG, DORST DE RING NIET MEER TE PAKKEN.

MET EEN KORTE WENDING TRACHTTE DE HAAI AAN TE VALLen, MAAR DOOK TOEN PARDOES IN DE GORDEL.

JOKER, DIE EEN RUK VOELDE, MEENDE DAT HET DE MATROOS WAS EN LIET DE MACHINE STIJGEN. MAAR TOEN HIJ NAAR BENEDEN KEEK, ZAG HIJ DAT DE DRENKELING NET AAN BOORD GEHESEN WERD.

VERBAASD KEEK HIJ NAAR HET EINDE VAN ZIJN KABEL EN ZAG NOG HOE ER EEN REUZENHAAI UITGLIPTE EN IN ZEE DOOK.

DE MATROZEN IN DE SLOEP ZWAAIDEN VROLIJK NAAR JOKER, DIE, BLIJ DAT ALLES ZO GOED AFGELOPEN WAS, ZIJN DUIM OPSTAK.

DAARNA ZETTE HIJ KOERS NAAR HET VASTELAND OM WEER NIEUWE AVONTUREN TE GAAN BELEVEn.

ALLEEN OP DE WERELD

Vrij naar het prachtige verhaal van Hector Malot

V

Eerst moest Cappi kwaad worden en zijn tanden laten zien en toen pas besloot Zerbino, die laf van aard was, om met brommen op te houden.

De moeilijkheid met het avondmaal was also geregeld; er bleef alleen nog de zorg voor een nachtverblijf. Het weer was prachtig en overdag was het heet, zodat overnachten in de open lucht in deze tijd van het jaar niet bezwaarlijk was. Maar we moesten een plaats zoeken, waar we geen last zouden krijgen van de wolven, als die er waren, en van de veldwachters, want die schenen me nog gevaarlijker voor ons dan de dieren. Er zat dus niets anders op dan maar door te lopen, tot we ergens onderdak of een ligplaats vonden. En dat deden we — kilometer na kilometer — en de zon was al onder, zonder dat we iets gevonden hadden. We moesten tenslotte een besluit nemen, toen we in een bos gekomen waren. Op enkele open plekken stonden blokken graniet en ik meende, dat we tussen die blokken wel beschutting konden vinden tegen de kâlte van de nacht. De honden zouden daar geen last van hebben, maar Jolico en ik zoveel te meer.

Toevallig zag ik een enorm blok, dat dwars lag en dat van boven veel breder was dan van onder, zodat er een holte was aan de voet en een dak van boven. Op de grond in de holte was een heel bed van dennenaalden door de wind bij elkaar geveegd. Beter hadden we het niet kunnen treffen, een matras op de vloer en een dak boven het hoofd! Het enige, dat ons ontbrak, was een stuk brood voor avondeten.

Voor we gingen liggen, legde ik Cappi uit, dat ik op hem rekende om

KORTE INHOUD VAN HET VOOR- AFGAANDE.

Remi, een vondeling, die door moeder Barberin is grootgebracht, wordt later door zijn pleegvader aan een rondreizende toneelspeler, Vitalis geheten, verkocht. Met drie hondjes en een aap, geven zij in alle plaatsen en dorpjes voorstellingen. Dan begint Vitalis tijdens een zijner uitvoeringen de fout, om de toorn van een reeds boosaardige veldwachter op zich te laden en zich tegen zijn arrestatie te verzetten. Dat kost hem twee maanden gevangenisstraf en Remi blijft nu vrijwel zonder geld achter. Drie stuivers resten hem nog en hij beraadslaagt nu met zijn dieren wat of hij doen zal.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

wacht te houden en het goede dier kroop niet met ons op de dennenaalden, maar bleef buiten onze schuilplaats als een schildwacht op zijn post. Ik mocht gerust zijn, want ik wist, dat niemand ons kon naderen, zonder dat ik van tevoren gewaarschuwd werd. Op dit punt was ik wel gerust, maar op een ander gebied was mijn ongerustheid nog groter dan mijn vermoeidheid. Jolico sliep, in mijn jas gewikkeld; Zerbino en Dolly lagen bij mijn voeten, maar ik werd lang wakker gehouden door mijn angst voor de volgende morgen. Want onze eerste reisdag was slecht geweest en wat zou het de volgende dag zijn? Ik had honger, ik leed dorst en ik had maar drie stuivers over. Hoe moest dat gaan, als ik de volgende dagen geen voorstelling kon geven? Lang dacht ik na, wat er allemaal kon gebeuren, en ik werd moedeloos en kreeg mijn ogen vol tranen, die ik de vrije loop liet. Arme moeder Barberin, als die dat allemaal eens wist! Arme

Vitalis! Ik was voorover gaan liggen en mijn tranen liepen over mijn handen. Ineens voelde ik warme lucht in mijn nek en haren. Snel keerde ik me om en een lange, warme tong streelde mijn wangen.

Het was Cappi weer, die gehoord had, dat ik huilde, en me kwam troosten, net als die eerste nacht, dat ik bij de troep hoorde. Ik sloeg mijn armen om zijn hals en drukte mijn gezicht tegen zijn vochtige snuit. Daarna ben ik gauw ingeslapen.

Toen ik ontwaakte, was het al volop dag en Cappi zat vlak bij me naar me te kijken; de vogels floten in de bomen; in de verte, heel ver weg, hoorde ik het kleppen van een klokje. De zon stond al hoog aan de hemel en wiens, warme, versterkende stralen naar de aarde, tot genezing van ziel en lichaam.

We stapten op in de richting, waaruit het klokgelui tot ons gekomen was. Daar zou een dorp zijn en er was vast wel een bakker; want de honger dreef ons vooruit. Mijn drie stuivers zou ik opmaken en daarna zouden we wel verder zien. We hoefden in het dorp niet lang te zoeken en roken al gauw, waar een bakker woonde. Voor drie stuivers brood gaf ons, als een pond vijf stuivers kost, elk maar een klein stukje en ons onthijt was gauw afgelopen.

Het ogenblik was gekomen, waarop we een middel moesten zoeken om wat te verdienen. Daarom liep ik eerst het hele dorp door om de gunstigste plaats te zoeken voor een voorstelling en om te zien, of de mensen ons vijandig of vriendelijk gezind waren. Mijn plan was om dan met de middag een kansje te wagen. Mijn hoofd was zo vol met die gedachten, dat ik niet op de honden gelet had. Plotseling hoorde

ik achter me roepen, ik draaide me om en daar zag ik, dat Zerbino achterna-gezeten werd door een oude vrouw. Al gauw begreep ik, wat er aan de hand was. Zerbino had uit een huis een stuk vlees weggepakt en liep er-mee in zijn bek, in mijn richting.

„Houdt de dief!” riep de oude vrouw, „grijpt hem, grijpt ze alle-maal!”

Toen ik deze laatste woorden hoor-de, begon ik ook hard te loopen, want ik voelde me verantwoordelijk voor de fouten van Zerbino. Als die vrouw me zou vragen om het gestolen vlees te betalen, wat moest ik dan zeggen? Waarvan zou ik dat betalen? En als ik gearresteerd werd, zouden we dan niet lang vastgehouden worden? Cappi en Dolly zagen me vluchten en volgden me op de hielen en Jolico greep zich vast aan mijn kraag om niet van mijn schouder af te vallen.

Ik was niet bang, dat de achter-volgers ons zouden inhalen, maar wel, dat we misschien door voorbijgangers gepakt zouden worden. Op enige af-stand zag ik drie personen, die ons de weg versperden. Die wilden ons zeker opvangen, maar gelukkig was er van tevoren een zijweg, waar we inschoten. Deze zijweg bracht ons in het open veld, maar we bleven voortholten, tot we buiten adem waren; dat was ongeveer twee kilometer van het dorp af. Nu pas keerde ik me om. Er kwam niemand achter ons aan. Cappi en Dolly waren vlak bij me, maar Zerbino was een heel eind achter. Die had zeker eerst zijn stuk vlees opgegeten.

Ik riep hem, maar hij wist, dat hij straf verdiend had, en bleef eerst staan en schoot toen een andere kant uit. Dat stuk vlees had hij wel gestolen van de honger, maar die reden kon ik niet als verontschuldiging aannemen. Er was diefstal gepleegd en de schuldige moest gestraft worden; anders zou het met de tucht in mijn troep afgelopen zijn. Dan zou in een volgend dorp Dolly haar kameraad nadoen en Cappi zou tenslotte ook voor de be-koring bezwijken. Zerbino moest dus in het bijzijn van de rest gestraft worden. Daarvoor moest hij voor me verschijnen, maar daartoe zou hij niet licht zijn over te halen. Cappi moest me helpen: „Cappi, zoek Zerbino!”

Terstond vertrok hij om de op-dracht uit te voeren, maar hij had me zo raar aangekeken, dat ik meende, dat hij er niet veel zin in had en dat hij liever zou optreden als advocaat voor Zerbino dan als politieagent. In de tijd, dat ik op de terugkeer van Cappi met zijn arrestant moest wacht-en, nam ik de omgeving eens op en bemerkte, dat ik terechtgekomen was bij het Zuiderkanaal, in een vrucht-bare streek. We zagen water, bomen en gras.

Er ging een uur voorbij en ik werd

ongerust. Daar kwam Cappi alleen te-rug en liep met zijn kop omlaag. „Waar is Zerbino?” Cappi kroop, met zijn buik langs de grond, tot mijn voeten. Hij was bang. Een van zijn oren zat vol bloed. Je kon wel raden, wat er gebeurd was. Zerbino had natuurlijk verzet gepleegd en Cappi, die toch al met tegenzin aan mijn bevel voldeed, had de klappen in ontvangst genomen.

Moest hij nu ook straf hebben? Daar had ik de moed niet toe. Neen, we konden niets anders doen dan af-wachten, of Zerbino terug zou keren. Het ging met Zerbino altijd zo: eerst opstandig en later zou hij uit zichzelf weer voor de dag komen en zich onder-werpen. Onder een boom vond ik een mooi plekje om wat te rusten. De honden legden zich ook neer, maar Jolico had ik vastgebonden, anders kon die het weleens in zijn kop krijgen om Zerbino achterna te gaan. Door dat lange wachten was ik ingeslapen.

Toen ik wakker werd, was het mid-dag. Dat zag ik aan de stand van de zon; dat voelde ik ook aan mijn maag. De twee honden en Jolico lieten ook merken, dat ze honger hadden. Ik riep, ik floot, Zerbino kwam niet.

Die had zijn buik vol en lag zeker rustig hier of daar onder een boom. Wat was dát een moeilijk geval! Als ik wegging, kon Zerbino ons wellicht niet meer vinden; en als ik bleef, konden we niets verdienen om te eten. De honden bleven maar vragend naar me kijken en Jolico streek over zijn buik en schreeuwde kwaad.

Nóg een keer stuurde ik Cappi om Zerbino te zoeken. Na een half uur keerde hij weer alleen terug. Wat nu? Ofschoon Zerbino zeker schuld had aan de beroerde toestand, viel het me toch moeilijk om hem zo maar in de steek te laten. Wat zou Vitalis wel zeggen, als ik niet alle drie de honden terugbracht? En ook, ondanks alles, hield ik toch van die schelm Zerbino. Daarom besloot ik tot de avond te wachten, maar ik moest dan bezig-heid zoeken; want als ik niets bleef doen, voelden we de honger te erg. Misschien kon muziek ons wat aflei-ding geven. Ik nam mijn harp en ging met mijn rug naar het kanaal staan, zette de medespelers in de goede hou-ding en begon een danswijsje te spelen. Daarna een wals.

In 't begin vlotte het dansen niet

Plotseling hoorde ik achter me roepen, ik draaide me om en daar zag ik, dat Zerbino achterna-gezeten werd door een oude vrouw.

Om te bedanken voor dat geroep, nam ik mijn hoed af.

erg, er zat geen goede stemming in. Een stukje brood had daar veel aan kunnen veranderen. Toch kwam er, geleidelijk aan, meer leven in en had de muziek het gewenste gevolg. We vergaten echt, dat we honger hadden, en voor 't ogenblik was onze aandacht bij spel en dans.

Plotseling hoorde ik een heldere kinderstem achter me roepen: „Bravo!”

Er lag een schip stil in het kanaal, met de voorsteven gekeerd naar onze oever. De paarden, die het moesten trekken, bevonden zich aan de overkant. Het was een vreemd vaartuig, veel korter dan een aak, en het dek stak niet ver boven het water uit. Op het dek was een glazen kamertje opgebouwd, een soort serre. En daar voor was een afdak of veranda met klimplanten. Onder de veranda zag ik een jeugdige vrouw staan met een deftig gezicht, maar ze keek treurig. En dan was er nog een jongen van mijn leeftijd op een rustbed. 't Was zeker die jongen, die „bravo” geroepen had.

Om te bedanken voor dat geroep nam ik mijn hoed af.

„Speel je voor je plezier?” vroeg de dame.

„Nee, mevrouw, ik laat mijn toneelspelers een beetje werken, voor afleiding.”

Nu zei de jongen iets tegen die dame.

„Zou je nog wat willen spelen?” vroeg de dame.

Wat graag wou ik spelen! Voor publiek, dat me zo erg gelegen kwam. „Wilt u een dans of een toneelstukje?” vroeg ik.

„O ja, een toneelstuk!” riep het kind.

Maar de dame kwam tussenbeide; zij had liever een dans.

„Een dans is zo kort!” riep de jongen weer.

„Na de dans kunnen wij, als het achtbare gezelschap het verlangt, verschillende toeren laten zien, gelijk men dat doet in de theaters van Parijs.”

Met deze zin deed ik mijn meester na. Toch was ik blij, dat men liever muziek had, want hoe moest ik een voorstelling geven, als Zerbino er niet was?

Op mijn harp speelde ik een wals. Meteen sloeg Cappi zijn voorpoten om het middel van Dolly en ze begonnen op de maat te draaien. Vervolgens danste Johco een nummertje alleen. En daarna namen we alles door, wat we kenden. We voelden geen moeheid. Mijn honden hadden zeker begrepen, dat hun moete nu wel beloond zou worden met een flink maal, en ze deden hun uiterste best.

Plotseling zag ik, midden onder onze oefeningen, Zerbino uit een

struik voor de dag komen en toen zijn kameraden in zijn buurt kwamen, ging hij er brutaal tussen en speelde mee.

Onder het spelen keek ik van tijd tot tijd naar de jongen. Wat vreemd was dat! Hij scheen veel plezier te hebben in onze vertoning, maar hij bewoog zich niet. Hij bleef languit liggen, volkomen zonder beweging. Alleen kon hij zijn handen gebruiken om te applaudisseren. Was hij verlamd? Het leek wel, of hij op een plank lag. Ongemerkt was de boot door de wind tegen de berm aangedreven, waarop ik stond, en nu zag ik de jongen van dichtbij. Hij had blond haar en zag erg bleek. Hij zag er zachtvaardig uit, maar ziekebijk.

„Hoeveel kosten de plaatsen in je schouwburg?” vroeg de dame.

„Men betaalt naar gelang van het plezier, dat men er aan had.”

„Dan moet u veel betalen, mama,” zei de jongen. Daarop zei hij nog wat in een taal, die ik niet verstond.

„Arthur zou je spelers graag wat dichterbij zien,” zei de dame.

Ik gaf Cappi een teken en hij sprong op de boot.

„Nu de andere!” riep Arthur.

Zerbino en Dolly deden net als Cappi.

„En de aap?”

Johco had ook wel kunnen springen, maar dat waagde ik niet. Een-

maal aan boord, kon hij wel grappen verzinnen, die mevrouw niet goedkeurde.

„Is hij ondeugend?” vroeg ze.

„Nee, mevrouw; maar hij gehoorzaamt niet altijd. Ik vrees, dat hij zich niet ordelijk zal gedragen.”

„Kom dan met hem mee!” Dit zeggende, gaf zij een teken aan een man, die achter op het schip bij het roer stond, en deze legde een plank op de walkant.

Zo kwam ik op de boot met de harp over mijn schouder en met de aap op mijn hand.

„O, de aap! De aap!” riep Arthur.

Ik naderde de jongen en hij aande Johco. Nu zag ik, dat hij echt op een plank lag, zoals ik al dacht.

„Je hebt zeker wel een vader, is 't niet?” vroeg de dame.

„Ja, maar op 't ogenblik ben ik alleen.”

„Voor hoelang?”

„Voor twee maanden.”

„Twee maanden! O, arme jongen, wat erg is dat, op jouw leeftijd!”

„Het moet wel, mevrouw.”

„Over twee maanden moet je zeker een hoop geld voor je vader meebrengen?”

„Nee, mevrouw, hij verplicht me tot niets. Als ik de kost maar kan ophalen met mijn troep, dat is voldoende.”

„En heb je tot nu toe de kost verdiend?”

Ik aarzelde met antwoorden. Zou ik aan zo'n voorname dame alles wel zeggen? Maar ze sprak tegen me met zoveel goedheid, dat ik besloot de waarheid te vertellen. Ik zei haar dus, hoe het kwam, dat ik van Vitalis af moest; dat hij gevangenisstraf gekregen had, omdat hij me had verdedigd; en ook, dat ik nog geen stuiver verdiend had, sinds mijn vertrek uit Toulouse.

Arthur speelde wel met de honden, maar hij luisterde naar mijn woorden en had alles verstaan.

„Wat zullen jullie allemaal honger hebben!” riep hij.

De honden hoorden het woord „honger”. Dat kenden ze en ze begonnen meteen te blaffen en Jolico vertelde het weer op zijn manier en wreef razend over zijn buik.

„Och, moeder, kijk toch eens!” zei Arthur.

De dame begreep haar zoon en zei enkele woorden in de vreemde taal tegen een vrouw, die om de hoek van een half open deur keek.

Deze bracht meteen een kleine, gedekte tafel.

„Neem plaats, mijn jongen,” zei de dame.

Ik zette mijn harp weg en ging haastig aan tafel. De honden stonden

om me heen en Jolico klom op mijn knie.

„Eten je honden wel brood?” vroeg Arthur.

„Of ze brood eten!” Ik gaf ze daar elk een stuk van en ze verslonden het.

„En de aap, wat eet die?”

Over Jolico hoefde men geen zorg te hebben, want terwijl ik de honden wat gaf, had hij gauw een stuk koek gegapt en zat er onder de tafel zich bijna mee te verslikken.

Op mijn beurt nam ik ook een snee koek en ik verslikte mij wel niet, net als Jolico, maar ik at zeker even guizig als hij.

„Arm kind,” zei de dame, terwijl ze mijn glas vulde.

Arthur zei niets, maar lag met grote ogen naar ons te kijken, vol bewondering voor onze eetlust; want we waren allemaal even gulzig, zelfs Zerbino, die toch al een flink stuk vlees op had.

„En waar zouden jullie vanavond gegeten hebben, als wij elkaar niet ontmoet hadden?” vroeg Arthur.

„Ik denk, dat we dan niets gegeten hadden.”

„Waar gaan jullie morgen eten?”

„Misschien hebben we morgen weer het geluk van een goede ontmoeting.”

Het gesprek met mij afbrekend, richtte Arthur zich nu tot zijn moeder in de vreemde taal. Het leek wel, of hij haar iets voorstelde, waartegen

zij nogal bezwaren had. Eensklaps draaide hij zijn hoofd weer naar mij toe: „Wil je bij ons blijven?”

Ik keek hem aan, of ik hem niet begreep. Dat voorstel kwam ook zo onverwacht!

„Mijn zoon vraagt, of je bij ons wilt blijven.”

„Op dit schip?”

„Ja, op dit schip. Mijn zoon is ziek en moet op last van de genceesheer op een plank blijven liggen, zoals je ziet. Om hem afleiding te geven maak ik met hem een plezierreis op deze boot. Je kunt bij ons blijven en met je aap en je honden voorstellingen geven voor Arthur. Hij is je publiek. En als je wilt, mijn kind, kun je voor ons harp spelen. Op die manier bewijs je ons een dienst en wij van onze kant kunnen je wellicht ook op een of andere manier helpen. Je hoeft dan niet elke dag naar publiek te zoeken, want dat is voor een kind van jouw leeftijd niet zo gemakkelijk.”

Op een boot! Ik was nog nooit op een boot geweest en had daar altijd naar verlangd. Wat een geluk! Wat een droom! In enkele seconden zag ik al het mooie, dat dit voorstel voor me meebracht. Wat edelmoedig van die mevrouw om me dat voor te stellen! Ik nam de hand van de dame en kuste die. Ze waardeerde dit bewijs van mijn dankbaarheid en streek me

enkele keren over mijn hoofd. „Arm ventje!” zei ze.

Omdat men mij vroeg om op de harp te spelen, wilde ik terstond aan die wens voldoen. Met die haast gaf ik een bewijs van mijn goede wil en tegelijk van mijn dankbaarheid.

Ik nam mijn harp en ging helemaal vooraan op de boot staan en begon te spelen.

De dame gaf nu een teken, door op een fluitje te blazen. Ik dacht, dat het voor mij bestemd was, en hield op. Arthur bemerkte het en zei: „Mama floot, omdat de paarden weer moeten gaan lopen. Wil je weer doorspelen?” Toen riep hij zijn moeder bij zich en hield haar hand in de zijne, zolang ik bleef spelen; alles, wat mijn meester me geleerd had.

Tegen de avond werd me het kamertje getoond, dat ik op „De Zwaan” (zo heette de boot) zou bewonen. 't Was maar een klein hokje, zowat twee meter lang en één meter breed, maar voor een kind was het een alleraardigste hut, heel vernuftig ingericht.

Het enige meubel was een lage kast met laden; het bovenblad kon opgeklapt worden en daaronder zag je een volledig bed, matras, kussen en dekens. Als je er in lag, had je 't niet breed, maar toch ruimte genoeg om er heerlijk in te slapen. Onder het

bed was één lade voor de toiletartikelen en daaronder nog een met vakken voor linnengoed en kleren.

Verder geen tafel en geen gewone stoelen, maar tegen het tussenschot bevond zich bij het hoofdeinde een klep, die voor tafel kon dienen, als je hem neerklapte, en aan het voeteinde was ook zo'n plank voor zitbankje.

Een kleine patrijspoort, in de buitenkant van de boot, die je met één rond raampje kon sluiten, diende voor toevoer van licht en lucht. Er was een lambrisering van gevernist dennenhout en op de grond lag zeil met witte en zwarte blokken.

Nog nooit had ik tussen zulke heldere lakens gelegen en op zo'n zachte matras. Ik shep als een prins!

Toch stond ik vroeg op, want ik was nieuwsgierig, hoe mijn kameraden de nacht doorgebracht hadden. Ze shepen allemaal nog op de plek, waar ik ze de vorige avond had achtergelaten, alsof ze hier al maanden woonden. Bij mijn nadering werden de honden wakker en kwamen me blij op hun manier „goedemorgen” wensen.

Alleen Jolico verroerde zich niet, a. had hij zijn ogen al halfopen; hij begon te snurken, alsof hij nog vast shep. Dit betekende, dat de prikkelbare mijnheer Jolico boos was, omdat hem niet meegenomen had naar

mijn kamertje. Daarom hield hij zich slapende.

Ik nam hem in mijn armen om hem wat te vertroetelen en langzaamaan werd zijn humeur beter. De stuurman was ook al op en maakte het dek schoon; hij legde een plank naar de oever en ik ging met mijn troep een poosje op de wal spelen. Toen de trekpaarden weer voor de boot gespannen werden, keerden we aan boord terug.

Het touw werd losgegooid, de stuurman stond bij het roer, de jager klom op zijn paard, de rol, waar het trektouw over liep, knarste en we gingen vooruit.

Wat was die boottocht heerlijk! We gleden vooruit zonder stoot 'of trilling te voelen; wel hoorde je het kabbelen van het water tegen de romp van de boot en het rinkelen van de belletjes, die de paarden om hun hals droegen. Leunend op de rand van de boot, bekeek ik alles, wat we passeerden: de bomen op de oever; hoge populieren met hun altijd trillende blaadjes; de kleur van het water, soms donker, soms zo helder, dat je stenen en waterplanten op de bodem kon zien. Ik keek om, toen ik mijn naam hoorde noemen. 't Was Arthur, die op zijn plank op 't dek gebracht werd. Zijn moeder was er bij.

„Heb je goed geslapen?” vroeg Arthur, „beter dan op de grond?”

Ik ging naar hem toe en beantwoordde zijn vraag en probeerde zo beleefd mogelijk te zijn, ook tegen zijn moeder.

„En de honden?”

Ik riep ze, ook Jolico. Ze brachten hun groet, zoals ze dat bij een voorstelling gewend waren, en Jolico trok lelijke gezichten.

Maar er was nu geen sprake van, dat we een voorstelling zouden geven. De dame had haar zoon in de schaduw gezet en ging naast hem zitten.

„Wil je de aap en de honden meenemen?” zei ze. „We gaan werken.”

Werken? Wat voor werk kon zo'n zieke jongen nu doen? Ik zag, dat hij een les moest opzeggen en dat zij in een boek keek. Het ging zeker niet best, want hij hakte de verschrikkelijke. Geen drie woorden achtereen kwamen er vlot uit. Ook zei hij vaak een verkeerd woord.

Zijn moeder gaf hem een standje, wel met zachtheid, maar toch ferm.

„Je kent je fabel niet,” zei ze.

„Och, moeder!” zei hij verdrietig.

„Vandaag maak je veel meer fouten dan gisteren.”

„Ik heb het toch geprobeerd te eren.”

„En je hebt niet goed geleerd.”

„Dat kon ik niet.”

„Waarom niet?”

„Ik weet het niet. . . . 't is, dat het niet ging. . . . Ik ben ziek.”

Ik naderde de jongen en hij aarde Jolico.

„Je bent niet ziek in het hoofd. Nooit zal ik goedvinden, dat je niets leert en dat je onwetend blijft om reden van je ziekte.”

Ze leek me nogal streng, die mevrouw, en toch sprak ze niet kwaad, maar met een zachte stem.

„Waarom doe je me verdriet door je les niet te leren?”

„Ik kan het niet, mama; heus, ik verzeker u dat ik het niet kan.” Nu begon Arthur te huilen. Maar zij liet zich niet van haar eis afbrengen door zijn tranen.

„Ik had je eerst deze morgen met Remi en de honden willen laten spelen; maar je zult pas spelen, als je de fabel voor me opgezegd hebt, zonder fouten.”

Terwijl ze dit zei, gaf ze het boek aan Arthur terug en liep bij hem vandaan. Hij lag te snikken, dat kon ik van mijn plaats af goed horen.

Hoe kon die mevrouw toch zo streng zijn voor die arme jongen, als ze echt veel van hem hield? 't Was toch zeker door zijn ziekte, dat hij zijn les niet leren kon? En liep zijn moeder nu zo maar weg, zonder hem een goed woord te zeggen?

„Neen, ze liep niet zo maar weg; ze ging naar haar zoon terug.”

„Zullen we het samen eens proberen?”

„Ja, mama, samen.”

Ze ging naast hem zitten, nam het boek en begon zacht de fabel te lezen van: „De wolf en het lammetje”.

Arthur zei de zinnen na. Toen ze dat drie keer gedaan had, kreeg hij het boek terug en ze zei, dat hij het nu verder maar alleen moest doen. Zij ging naar binnen.

Meteen begon Arthur zijn fabel te lezen, want ik zag zijn lippen bewegen. Je kon wel zien, dat hij moeite deed en ijver toonde. Maar dat duurde niet lang; al gauw keek hij over zijn boek heen en bewogen zijn lippen minder snel. Ineens hield hij helemaal op. Zijn ogen dwaalden rond en ontmoetten de mijne. Met mijn hand gaf ik een teken, dat hij leren moest.

Hij lachte zachtjes tegen me om te danken voor mijn waarschuwing en keek weer in zijn boek. Maar al gauw gingen zijn ogen opnieuw van de ene oever naar de andere. Omdat hij mijn kant niet uitkeek, ging ik staan. Dat zag hij en opnieuw beduidde ik hem, dat hij leren moest. Verlegen begon hij nog eens.

Twee minuten later schoot er een ijsvogel, zo snel als een pijl, vlak voor de boot over het kanaal.

Dat was jammer! Arthur keek het dier na en rechte toen zijn ogen op mij en zei: „Ik kan het niet en toch zou ik het wel willen.”

„Die fabel is echt niet erg moeilijk,” zei ik, terwijl ik naar hem toe liep.

„Juist wél! Heel erg moeilijk!”

„Je bent te fabel niet,” zei ze. „Och, moeder!” zei hij verdrietig.

„Mij leek ze erg gemakkelijk. Ik heb uw moeder horen lezen en ik geloof, dat ik ze al ken.”

Hij lachte ongeloofig.

„Wil ik ze dan eens opzeggen?”

„Waarom? Dat is toch onmogelijk!”

„Dat is niet onmogelijk! Zal ik het eens proberen? Neem het boek dan.”

Dat deed hij en ik begon. Een keer of drie, vier moest hij me verbeteren.

„Hoe kan dat nu; jij kent ze al!” riep hij.

„Nog niet heel goed, maar nu geloof ik dat ik het kan zonder fouten.”

„Hoe heb je dat dan gedaan?”

„Ik hoorde uw moeder voorlezen, maar ik luisterde oplettend, zonder op andere dingen te letten.”

Hij kreeg een kleur en keek me niet aan. Daarna ging hij verder:

„Ik begrijp, hoe je geluisterd hebt; ik zal proberen om het ook zo te doen. Maar hoe kon je toch al die woorden onthouden, die in mijn geheugen door elkaar dwarrelen?”

Ja, hoe ik dat gedaan had, kon ik niet zeggen. Daar had ik niet op gelet. Ik probeerde hem uit te leggen, waaraan men bij het van buiten leren

moet denken om alles te kunnen onthouden:

„Waarover gaat het in de fabel? Over een schaap. Denk dan aan een schaap of aan een kudde schapen. Wat deden die schapen? Die waren veilig in hun kooi of binnen hun perk. Stel u dat voor, u ziet ze liggen.”

„Goed,” zei hij. „Ik zie ze ook, binnen de omheining.”

„Wie passen er op de schapen?”

„De honden.”

„En wat doen de honden als ze niet hoeven op te passen, omdat de schapen veilig zijn?”

„Dan hebben ze niets te doen.”

„Dus gaan ze slapen, staat in de fabel.”

„Ja, dat is zo; dat is gemakkelijk.”

„Wie past er nog meer op de schapen?”

„Een herder.”

„Als de schapen veilig zijn, heeft de herder niets te

doen. Waarvoor gebruikt hij zijn tijd dan?”

„Voor sluit spelen.”

„Zou die herder alleen zijn?”

„Neen, er zijn nog meer herders uit de buurt.”

„Ziezo; als u dus de schapen ziet, het perk, de honden en de herder, kunt u dan het begin van de fabel niet opzeggen zonder fout?”

„Dat denk ik wel.”

„Eens proberen?”

Arthur durfde niet goed, omdat hij moeilijk kon geloven, dat het gaan zou. Na enige aarzeling begon hij toch:

„Er waren schapen, veilig in hun perk, de honden sliepen en de herder, gezeten in de schaduw van een grote olm, speelde, met andere herders uit de buurt, op zijn sluit.”

Toen sloeg hij zijn handen tegen elkaar.

„Neen maar!” riep hij, „ik ken het, ik heb geen fout gemaakt.”

„Wilt u de rest van de fabel op dezelfde manier leren?”

„Ja, met jou kan ik het best leren. Wat zal mama tevreden zijn!”

WORDT VERVOLGD

BUFFALO BILL

GENERAAL CUSTER VERTELDE BUFFALO BILL, DAT HIJ OP HET FORT BEZOEK HAD GEKREGEN VAN EEN GROEP PAWNIES, EEN INDIANENSTAM, DIE IN VREDE MET DE BLANKEN LEEFDE. ZIJ HADDEN GEKLAAGD, DAT ZIJ DE LAATSTE TIJD VEEL LAST ONDERVONDEN VAN BERGLEEUWEN, DIE HERHAALDELIJK HUN PAARDEN AANVIELEN EN DOODDEN.

DE INDIANEN HADDEN GENERAAL CUSTER HULP GEVRAAGD OM DE BERGLEEUWEN UIT DE OMGEVING TE VERDRIJVEN. DE GENERAAL VROEG NU, OF DE BEROEMDE WOUDELOPER OP JACHT NAAR DE GEVREESDE DIEREN WILDE GAAN.

BUFFALO BILL WIST, IN WELKE OMGEVING HIJ DE BERGLEEUWEN MOEST ZOEKEN. SPOEDIG ZAG HIJ DAN OOK SPOREN VAN DE GEZOCHTE DIEREN. HET SPOOR LEIDDE ECHTER NAAR EEN GEDEELTE VAN DE BERGEN, WAAR HIJ NIET KON RIJDEN. TE VOET MOEST HIJ DE SMALE BERGPAADJES BE-KLIMMEN.

BUFFALO BILL HAD GOED GERADEN. HIJ HIELD OP HET SMALE PAD. HALT BIJ EEN DROGE BOOMSTRONK, TOEN HIJ WERD OPGESCHRIKT DOOR EEN VRESELIJK GEBRUL. OP DE ROTS BOVEN HEM ZAG HIJ EEN DONKERE, SLUIPENDE GEDAANTE, OP HETZELFDE OGENBLIK NAM EEN BERGLEEUW EEN GEWELDIGE SPRONG NAAR HET PAD.

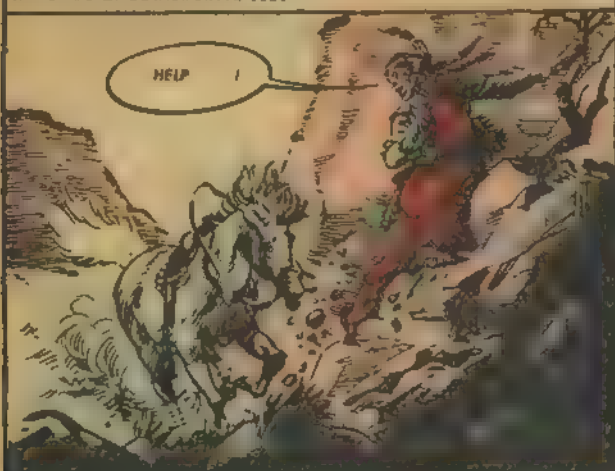
BLIKSEMSNEL DRAAI DE BUFFALO BILL ZICH OP ZIJN RUG, TEGELIJK GREEP HIJ ZIJN GEWEER, RICHTTE ZIJN WAPEN OP DE LEEUW EN SCHOOT, TOEN HET NOG IN DE LUCHT ZWEEFDE. ... EN DOOD VIEL DE LEEUW IN DE DIEPTE.

MAAR ER DREIGDEN NOG ANDERE GEVAREN. BUFFALO BILL WAS NIET DE ENIGE JAGER IN DE BERGEN. OOK RENNEND PAARD WAS OP JACHT GEGAAN NAAR BERGLEEUWEN. IN DE VERTE HAD HIJ ECHTER ZIJN VIJAND BUFFALO BILL ZIEM NADEREN, OP GROTE AFSTAND WAS HIJ HEM GEVOLGD, EN NU HIJ WERVELWIND ALLEEN ZAG STAAN.

EINDELIJK ZOU HIJ DE KANS KRIJGEN OM HET WONDERPAARD VAN PAHASKA IN BEZIT TE KRIJGEN. VOORZICHTIG SLOOP HIJ DICHTERBIJ, HIJ MAAKTE ZICH GEREED OM MET EEN SPRONG IN HET ZADEL TE KOMEN EN WEG TE RIJDEN. MAAR WERVELWIND HAD SCHERPE OREN, HIJ DRAAIDE ZICH OM EN VLOOG OP DE INDIAAN AF.

BUFFALO BILL HOORDE HET WOEDENDE HINNEN VAN ZIJN PAARD. ALS DE WIND KWAM HIJ OVEREIND, HOLDE HET PAD AF EN LIEP RENNEND PAARD RECHT IN ZIJN ARMEN.

VOORDAT ZIJ GOED EN WEL WISTEN WAT ER GEHJERDE, VLOGEN DE TWEE TEGENSTANDERS ELKAAR IN DE ARMEN. VECHTEND PROBEERDEN ZIJ STAANDE TE BIJVEN OP HET SMAALLE PAD, MAAR,

DE INDIAAN STRUIKELDE OVER EEN LOSSE STEEN EN SAMEN TUIMELDEN ZIJ IN DE DIEPTE.

DE BEROEMDE WOUDELOPER EN DE INDIAAN-DREIGDEN TE PLETTER TE VALLEN IN DE DIEPTE. MAAR EEN OGENBLIK VORER HET VALLER WERDEN HET SMAALLE BERGPAD EEN VOORUITSTEKEND STUK ROTS, IN DE BERGWAND WAS EEN DONKERE OPENING, DE INANG VAN EEN GROOT HOL, EN DAAR VANDAAN LIEP EEN ANDER PAADJE NAAR BENEDEN.

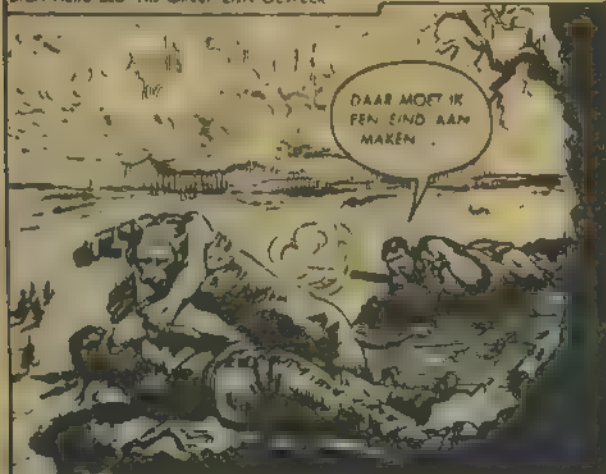
DE TWEE VECHTENDE TEGENSTANDERS KWAMEN TERECHT OP HET ONDERSTE BERGPAADJE. MET EEN HARDE SMAK BONSD E BUFFALO BILL OP DE HARDE ROTSGROND, RENNEND PAARD VIEL BOVEN OP HEM. HET WERD BUFFALO BILL GROEN EN GEEL VOOR DE OGEN, HIJ VERLOOR HALF HET BEWUSTZIJN EN KON ZICH NIET MEER VERDEGEN TEGEN DE INDIAAN, DIE GEHEEL ONGEDEERD WAS EN TOEN VERSCHEN EEN NIEUWE VIAND.

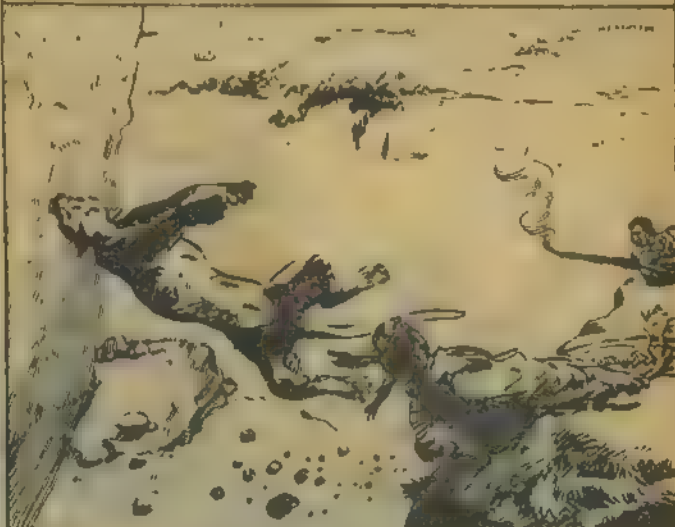
UIT HET HOL KWAM PLOTSLING EEN BERGLEEUW TE VOORSCHIJN, GROTER EN WOESTER DAN HET DIER, DAT BUFFALO BILL HAD NEERGESCHOTEN. MET EEN HEFTIG GEBRUL VLOOG HET VERSCHRIKKELIJKE DIER OP DE TWEE MENSEN AF. RENNEND PAARD ZAG HET GEVAAR, STOND BLIKSEMSNEL OP,

EN ONVERVAARD EN ONREYBESD WACHTTE HI DE LEEUW OP ZIJN MOED EN BEHENDIGHEID WAREN ECHTER NIET OPGEWASSEN TEGEN DE KRACHT EN DE SCHERPE KLAUWEN VAN DE LEEUW. HI WANKELDE ONDER DE WOESTE SPRONG VAN HET DIER EN VIEL. MAAR NU HAD BUFFALO BILL ZICH HERSTELD. HI GREEP ZIJN GEWEER.

OP DIE KLEINE AFSTAND KON HI NIET MISSEN. HET SCHOT WAS RAAK. DE LEEUW STORTTE OVER DE RAND VAN DE AFGROND.

HIJGEND EN UITGEPUT LEUNDE RENNEND PAARD TEGEN DE ROTSWAND.

JIJ HEBT MIJN LEVEN TOCH OOK GERED. JE HAD ALLEEN EEN MES, EN TOCH HEB JE DE LEEUW AANGEVALLEN. ALS JIJ DAT NIET GEDAAN HAD, ZOU IK NU STEL-LIG DOOD ZIJN GEWEEST. IK DANK JE VOOR JE HULP, EN NU GAAN WE SAMEN NAAR HET FORT.

RENNEND PAARD GROMDE KWAAD, MAAR HI WAS MACHTELOOS. TEGEN BUFFALO BILL, DIE HEM MET ZIJN GEWEER IN BEDWANG HIELD. ACHTER ELKAAR LIEPEN ZIJ HET SMAALLE BERGPAD AF. IN HET DAL FLOOT BUFFALO BILL HET SGNAAI. DAT WERVELWIND ZO GOED KENDE, HET TROUWE PAARD KWAM ONNM DOEL. V

BUFFALO BILL NAM ZIJN PAARD. BIJ DE TEUGEL VOOROP LIEP RENNEND PAARD. BILL VOLGDE HEM EN HIELD HEM STEEDS SCERP IN HET OOG. IN HET FORT BRACHT HI DE INDIANA DADELING BIJ GENERAAL CUSTER.

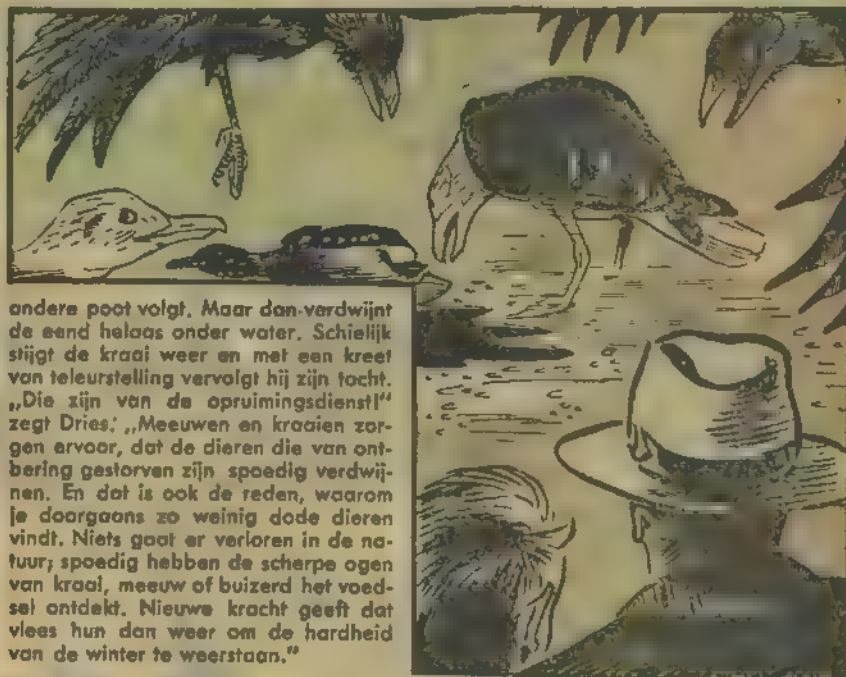
RENNEND PAARD KEEK HEN VERBAASD AAN. DE BLANKEN, DIE HI HAATTE, HAD DEN HEM NIET GEVANGEN. MAAR GAVEN HEM EEN BELONING. HI BEGREEP NIETS VAN DE BLEEKGEZICHTEN. MAAR HI NAM HET AANBOD VAN GE-ERAAL CUSTER GRAAG AAN. IN DE STALLEN KOOS HI EEN PRACHTIG PAARD. UIT EN REED DADELIJK WEG.

Aarzelend is de eerste vorstvlaag over het land gegaan. Slaat en plos zijn bedekt met een dun laagje ijs en de lucht is na lange tijd vrij van de grijze, regenrijke bewolking. Diep weggedoken in hun kragen, stappen Dries en de jongens tegen de kille wind in. „Die reiger zal zich niet zo prettig voelen als de vorst aanhoudt,” meent Theo. „Hij had beter met zijn makkers naar het zuiden kunnen vliegen!” Terwijl hij een verse pijp opsteekt, antwoordt Dries, dat de reiger zich misschien te oud voelde voor die lange reis. „Maar het kan best zijn, dat het morgen weer dooit,” voegt hij eraan toe. Rond een

vastgevroren schuilt zwerven enige bonte kraaien. In gemakkelijke vlucht zeilt een grote meeuw over hen heen. „Wat vreemd!” vindt Jan. „Hij heeft zwarte vleugels! Ik dacht, dat meeuwen altijd wit en grijs waren.” „Dat is een mantelmeeuw!” vertelt Dries. „Een heerschapp, dat heel wat mans is. Kijk maar eens, hoe eerbiedig die kleumende eendjes ruimte maken, als de bullebak neerstrijkt!” Plots wijst Jan op een tweede mantelmeeuw. Gebruik makend van zijn vervaarlijke snavel, doet de reus zich te goed aan een dood eendje. Een iets kleinere meeuw kijkt belangstellend toe of de veel sterkere mantelaar iets voor hem over zal laten. Luid krossend hangen er enige zwarte kraaien boven het tweetal. Het eendje is inmiddels in een wak terechtgekomen. Bedaard zwemt de meeuw zijn buit na. Niets trekt hij zich aan van de kraaien, die toch niets tegen hem durven te ondernemen. Breed van wiek en staart komt de brutaalste zwartrok naar beneden zetten. Met één poot staat hij op het eendje. Zijn vlerken slaan suizend rond. De

andere poot volgt. Maar dan verdwijnt de eend helaas onder water. Schielijk stijgt de kraai weer en met een kreet van teleurstelling vervolgt hij zijn tocht. „Die zijn van de opruimingsdienst!” zegt Dries. „Meeuwen en kraaien zorgen ervoor, dat de dieren die van ontbering gestorven zijn spoedig verdwijnen. En dat is ook de reden, waarom je doorgaans zo weinig dode dieren vindt. Niets gaat er verloren in de natuur, spoedig hebben de scherpe ogen van kraai, meeuw of buizerd het voedsel ontdekt. Nieuwe kracht geeft dat vlees hun dan weer om de hardheid van de winter te weerstaan.”

MET ONS DRIETJES

Hans, Nobby en Clara, drie wezen, wonen met hun nriele Noddy in de rijschool van juffrouw Huter. Op een mooie dag mogen zij gaan picknicken. Zij laden een tent en hun boterhammen op het wagentje van Noddy.

ZO! WE HEBBEN DE TENT
OPGEHAALD. WE ZIJN HIER
EEN PRACHTIG UITZICHT

DA WEG, LELIJKE HOND
JE MAAKT NODDY AAN
HET SCHRIKKEN!

HO NODDY!
HO!

Het ezeltje was vreselijk
geschrokken van een
hond die plotseling
luid bleef bellen. Het
struikelde langs de
weg in angst. Het was
gesprongen. Hans en
Nobby riepen en riepen
maar Noddy bleef maar
doorhol en met de kar
achter hem aan.
De boterhammen en de
fles limonade vielen uit
de wagen
en door de wind werd
de tent weggeblazen.

DOMME EZEL, STOP!
NU HEBBEN WE NIETS
TE ETEN EN TE DRINKEN!

KOM JOE HELP ME OM
DE TENT OP TE VOUREN

DAW JOE, ANDERS DAAT DE
WIND ER WEER MET DE TENT
VANDOOR

W-W-W AT IS DAT NOU? HET... JIJ
WEL OF DE TENT POUTJES
HEEFT GEKRIJGEN!

ZIE AL DAT HAN? DE TENT
WAS BOVEN OP DEZE REED
GEVALLEN!

Er lag onder de tent
heer onder de tent. Hij
heette meneer Rijkman
en hij vertelde dat hij
aan een wond was
toen hij in een kuil in
het lange gras was
geval en zijn voet
had verstuikt.
Terwijl hij in het gras
lag was de tent boven
op hem gewaaid.

HET IS EEN HALF UUR LOPEN
NAAR MIJN HUIS
DE WIND HEEFT MIJN
VOET STANK

DAAR WEEET JE WEL
RAAD OP AENEER

U KUNT IN ONZE
KAR NAAR HUIS
RIJDEN

WAT N RELUX DAT JE
ZULLE HEB ONTMOET

En zo kwam meneer
Rijkman op de ezelaar
van de drie wezen.
Zijn voet deed nog pijn
maar hij vond toch
dat hij nog nooit zo'n
euk ritje had gemaakt.
Noddy deed zijn best
en liep heel langzaam.
Zodra de kar
bijna het huis was
Meneer Rijkman wou
de weg naar zijn huis.

ZULLE ZIJ ZIJN WEL HONGER
HEBBEN. MIJN BUREAU RIJ EN
NODDY HEEFT OOK GOED TIJN
BEST BEDAAN, VOOR MIJN HEB IK
EEN LEKKERE DIKKE WORTEL

Vikkie Vinnig

VIKKIE VINNIG REIST MET MEVROUW MATINA EN NAAR VRIENDINNETJE SHEILA NAAR VERSCHILLENDE STEDEN, WAAR DE TWEE MEISJES IN DE SCHOUBURG EEN DANSVOORSTELLING GEVEN. NA DE LAATSTE VOORSTELLING HEBBEN ZIJ EEN GROOT PAK MET LEKKERNIEN GEKREGEN

SHEILA EN VIKKIE WILLEN MET DE LEKKERNIEN EEN FEESTJE GEVEN VOOR HUN VRIENDINNETJES. JOAN EN LOLA, DE VRIENDINNEN VAN VIKKIE, ZIJN ECHTER OP REIS. MAAR NU KOMT ER EEN TELEGRAM, DAT ZIJ WEER NAAR HUIS GAAN; ONDERWEG ZULLEN ZIJ UITSTAPPEN EN VIKKIE BEZOEKEN. NU KUNNEN ZIJ DUS HET FEESTJE MEEMAKEN

VIKKIE WEET NIET, HOE LAAT HAAR VRIENDINNEN KOMEN. ZIJ'KAN HEN DUS NIET OP HET STATION AFHALEN. DE HELE MORGEN WACHT ZIJ ONGEDULDIG OP DE KOMST VAN JOAN EN LOLA, HAAR BESTE VRIENDINNEN, DIE ZIJ AL HEEL LANG NIET HEEFT GESPROKEN. EINDELIJK ZIET ZIJ HEN KOMEN, EN ZIJ HOLT NAAR DE DEUR.

JOAN EN LOLA HEBBEN AL EEN LANGE REIS ACHTER DE RUG. ZIJ ZIJN ERG HONGERIG. MAAR DAAR HEEFT MEVROUW MATINA OP GEREKEND; ALLES IS KLAAR EN SPOEDIG ZITTEN ZIJ MET HUN VIERTJES AAN TAFEL. ZIJ HEBBEN ELKAAR HEEL VEEL TE VERTELLEN. DAARNA GAAN ZIJ PLANNEN MAKEN VOOR EEN FEESTJE

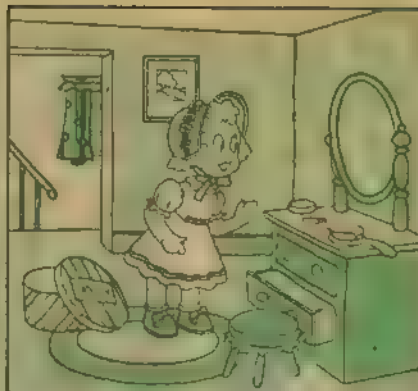
IEDEREEN VINDT HET EEN PRACHTIG PLAN. SHEILA WEET, DAT ER DICHTBIJ 'N RIVIERTJE IS, WAAR BOOTJES GEHUURD KUNNEN WORDEN. ZIJ SPREKEN AF, DAT ZIJ 'S MIDDAGS ZULLEN GAAN ROEIEN NAAR EEN MOOI PLEKJE VAN DE RIVIER; DAAR ZULLEN ZIJ DAN HUN PICKNICK HOUDEN. HET WEER IS ER PRACHTIG VOOR.

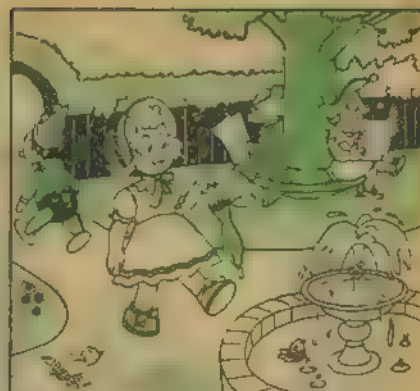
VIKKIE EN SHEILA PAKKEN DE LEKKERNIEN IN DIE ZIJ GEKREGEN HEBBEN; LOLA EN JOAN MAKEN DE BOTERHAMMEN KLAAR. ZIJ WANDELEN NAAR DE RIVIER, EN SPOEDIG ZIJN ZIJ IN HUN BOOTJE GEZELLIG AAN HET ROEIEN. VAN DE ANDERE KANT KOMT EEN JONGEN MET EEN BOOTJE; HIJ VAART RECHT OP DE MEISJES AF

DE JONGEN HAD ALLEEN 'N LANGE STOK OM ZIJN BOOTJE TE STUREN. HIJ WAS BANG GEWORDEN, DAT HIJ TEGEN DE ROEIBOOT VAN DE MEISJES ZOU BOTSSEN; MAAR DAARDOOR KWAM HIJ JUIST IN DE WAR, DE BOOTJES VOEREN RECHT OP ELKAAR AF DOOR DE SCHOK GING HET BOOTJE SCHOMMELLEN. EN DE JONGEN VIEL IN HET WATER.

1. O, kijk eens! Dollie Dimpel heeft een nieuwe hoed gekocht en zij is er heel erg blij mee! Zij kijkt eens in de spiegel hoe hij staat, en zij denkt bij zichzelf: „Hij staat me uitstekend! Ik vind, dat ik er schattig uitzie!”

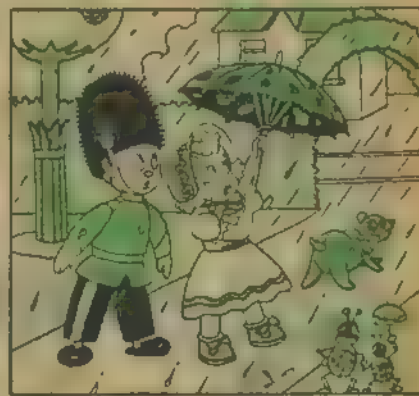
2. Natuurlijk zet zij haar nieuwe hoed op, als zij naar het park gaat om Tommie de soldaat te ontmoeten! „Het is nu wel mooi weer,” zegt zij, terwijl zij wandelt, „maar ik had beter mijn paraplu mee kunnen nemen, voor het geval dat het gaat regenen!”

3. Tommie is heel erg blij, als hij haar ziet. „Je ziet er schattig uit met die nieuwe hoed,” zegt hij. En Dollie is erg gelukkig, omdat hij dat zegt. Zij wandelen rond het meer en kijken naar de boten en naar de eendjes, die er zwemmen.

4. Plotseling beginnen er regendruppels te vallen. „Dat zijn maar een paar spatjes,” zegt Tommie. „Een regenbui met zonneschijn duurt nooit langer dan een half uur.” „Dat is net voldoende om mijn nieuwe hoed te bederven,” jammert Dollie.

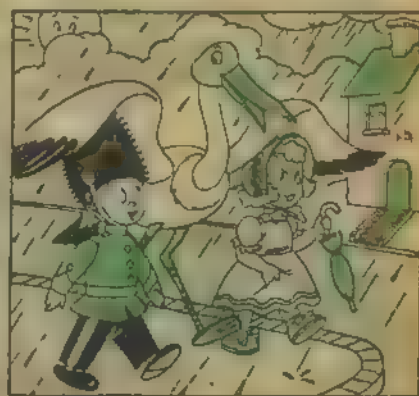
5. Zij steekt haar paraplu op, maar — al hij zit vol gaten, omdat zij hem een hele lange tijd niet gebruikt heeft. „Dat is haast geen paraplu meer,” zegt Tommie. „Dat ding houdt je hoed heus niet droog in de regen.”

6. „Wij kunnen beter hard naar huis hollen, voordat het nog erger wordt,” roept Dollie. Zo hard zij maar kunnen lopen zij het park uit en steken de weg over. Maar de regen wordt steeds erger en daarom gaan zij onder een boom schuilen.

7. De boom is echter niet bijster groot en Dollie vraagt zich angstig af, of hij haar hoedje voldoende zal beschermen. Dan komt Sammie de ooievaar aangewandeld. „Hallo, daar, jullie tweetjes!” roept hij. „Zijn jullie bang om nat te worden?”

8. Tommie vertelt dan aan Sammie, dat Dollie zo bang is voor haar nieuwe hoed. „O,” zegt Sammie, „ik zal jullie wel droog naar huis brengen.” Hij spreidt zijn grote vleugels uit, zodat zij er allebei onder kunnen lopen. „Dank je wel, Sammie,” zegt Dollie.

BOB EN BEP

BOB EN BEP TREKKEN VAN DE ENE
NAAR DE ANDERE EN STREKEN
ALLERLEI LEUKE AVONTUREN
MAAR ZIJ MOETEN OPPASSEN VOOR
SILAS STIGGINS DIE HEN OVERAL
VOLOT EN HEN WIL TERUGBRENGEN
NAAR HET WEESHUIS.
WAARUIT ZIJ ZIJN ONTFLUCHT

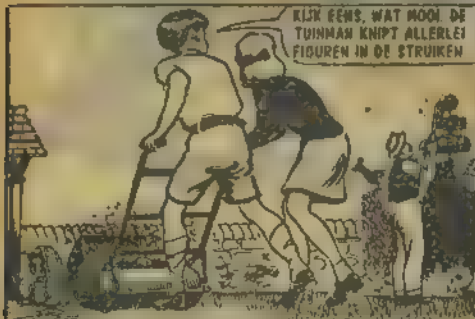
WAT EEN
PRACHTIGE
TUIN

DE TUINMAN ZAL HARD
MOETEN WERKEN OM
MET GRAS ZO MOOI TE
HOUDEN. ZULLEN WIJ
HEN HELPEN?

KUNNEN WIJ
U HELPEN,
MENEER?

HEEL ORAAG.
HET IS ZWAAR WERK,
EN HET GRASVELD
IS GROOT

KIJK EENS, WAT MOOI DE
TUINMAN KNIPT ALLERLEI
FIGUREN IN DE STRUIKEN

WILT U WERKEN MET DE
GEHOLPEN. STRAKS GAAN WE
THEE DRINKEN MAAR EERST
MOETEN JULIE BROOD, ES EN
KOEKJES IN DE STAD HALEN
JE KUNT MET DE BUS VAN
VIJF UUR TERUG KOMEN

WE ZIJN PRECIES
OP T IJD
VOOR DE BUS

DAT JASJE
KEN IK,
HET IS
VAN BOB

LEGGEN LATEN MEER
DAT JASJE IS VAN EEN
JONGEN, DIE MIJ GEHOLPEN
HEEFT. HIJ IS MET ZIJN
ZUSJE NAAR DE STAD
ZE KOMEN MET DE BUS
VAN VIJF UUR TERUG

GOED DAT IK HET WENT
IK WACHT WEL
OP DE TWEE
IK ZAL ZE LEREN OM
VAN MIJ WEG TE LOPEN!

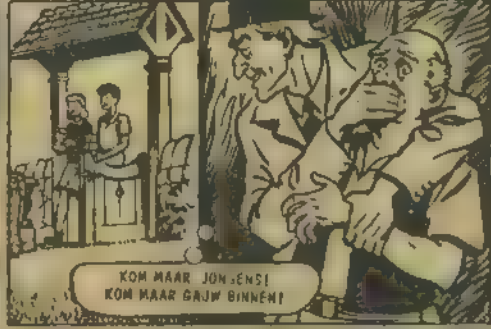

IK MOET HEN
OP EEN OF
ANDERE MANIER
WAARSCHUWEN
DAT DIE MAN
OP HEN LOERT

ZIJ WETEN NIET DAT
IK HIER BEN ALS ZE
KOMEN. HEB IK
HEN TE PAKKEN

DAAR IS DE BUS! DENK EROM
DAT JE HEN NIET WAARSCHUWT!

KOM MAAR JONGENS!
KOM MAAR GRUIJ BINNEN!

KIJK EENS, BEP DE TUINMAN
HEEFT STIGGINS NAGEKNIPT
OM ONS TE WAARSCHUWEN

WISSELGELD MOGEN JULIE HOUDEN

MET DIE ELLENKMOE
STRIJK HEEFT DE TUIN-
MAN MIJ VERRADEN!

BOB EN BEP
KONDEN VEILIG
MET DE BUS
VERDER RIJDEN

U HEBT HET EIGENDOM
VAN EEN ANDER
VERNIEED
DAT IS STRAFBAAR

3

A colorful illustration of a man with a beard and a red shirt standing on a raft made of logs. He is holding a long pole. In the background, a large wooden ship is visible on the water. The scene is set against a yellow background with a large red letter 'E' on the left.

In het eerste deel maakten wij kennis met Crusoë, wiens lust om te varen hem ten slotte in Moorse gevangenschap bracht. Hij weet daaruit te ontvluchten met Xury, een Moorse slaaf. Met zijn scheepje bereikt hij een eiland, waar hij vriendschap met de negers sluit. Dan vaart hij weer verder en meent na een dag op tien land te zien. Dan ontmoet hij een portugees schip, waarvan de kapitein hem aan boord neemt en naar Brazilië brengt. Het gelukt Crusoë aan waardevolle tabakspiantage te stichten. Doch dan bekruipt hem weer de lust naar avonturen. Als hij met een schip, slaven wil gaan halen, lijdt hij schipbreuk. De gehele bemanning komt om en Crusoë speelt zelf op een onbewoond eiland aan. Met een vlot haalt hij van het doormidden gebroken schip alles wat bruikbaar is, en brengt het naar land. Zo richt hij daar een huishouden in en weet alle onbruikbare dingen te benutten. Dan probeert hij tonnen en vaatjes te maken, doch dat lukt niet erg. Na een aardbeving is het wrak omhooggestuwd, zodat hij er gemakkelijker bij kan komen. Hij haalt er planken en ijzer vande aan, waarmede hij een hut bouwt op een ander gedeelte van het eiland. Het is daar zeer vruchtbaar, er groeit graan en rijst. Af en toe schiet hij schildpadden en geiten.

V

het zaad, dat ik had gezaaid niet meer dan tien kilo, maar toch verwachtte ik een goede opbrengst, omdat alles er prachtig bij stond. Maar plotseling ontdekte ik, dat er kapers op de kussens waren. Hazen en geiten hadden mijn veldje ontdekt en het malse, jonge graan smaakte hun blijkbaar uitstekend. Schieten baatte mij niet en daarom moest ik wel om het hele veld een heg aanleggen. Dat kostte mij weer een massa werk. Maar nauwelijks was ik daarmee klaar of er kwam weer een nieuwe plaag. Zo gauw ik mijn hielen gelicht had, streken honderden vogels op de aren neer en mijn hele oogst dreigde verloren te gaan. Overal in de bomen rond het veld zag ik de vogels zitten, wachtend tot ik weg zou gaan. Ik schoot er daarom een paar en hing die als afschrikwekkend voorbeeld boven het veld. Dat hielp en zolang ze er hingen, zag ik nooit meer een vogel in de buurt van het veld.

Eind December haalde ik mijn oogst, de tweede van dat jaar, binnen. Ik had geen zeis of sikkel om het graan te maaien. Wel had ik er een kunnen maken van een van de zwaarden, die ik van het schip gehaald had, maar omdat deze eerste oogst slechts klein was, besloot ik alleen maar de aren af te plukken. In een grote mand droeg ik ze naar huis en daar wreef ik met mijn handen de korrels uit de aren. De opbrengst was boven mijn verwachting, want van de tien kulo zaaigoed had ik nu bijna tachtig kulo rijst en ruim honderd kulo gerst. Ik

Langs het strand trok ik ongeveer twaalf mijl verder naar het oosten. Daar besloot ik mijn tocht af te breken. Ik sloeg er een paal in de grond als herkenningsteken. Een volgende tocht zou ik dan langs de andere zijde van het eiland maken, totdat ik weer bij deze paal kwam, zodat ik dan dus de hele kust had verkend.

Op mijn terugtocht naar huis ver-
raste mijn hond plotseling een jong
geitje. Ik nam het mee, want plotsel-
ling werd ik weer herinnerd aan mijn
oud plan om een paar geiten te tem-
men en een eigen veestapel te lokken,
zodat ik ook wanneer al mijn kruit
verschoten zou zijn, voldoende vlees
zou hebben. Ik bracht het geitje daar-
om naar mijn buitenhuis, waar ik het
binnen de omheining opsloot. Daarna
begaf ik mij naar mijn huis aan de
zee, vanwaar ik bijna een maand
geleden vertrokken was. En ik kan
niet zeggen hoe blij ik was na zo'n

lange tijd weer in mijn hangmat te
liggen.

Een week deed ik nu rustig aan om een beetje op verhaal te komen van mijn lange reis. In die tijd maakte ik een kooi voor mijn papegaai, die ik Poll doopte en die al heel goed aan mij begon te wennen. Toen dacht ik eindelijk ook weer aan het getje, dat ik binnen de kleine omheining van mijn buitenhuis had achtergelaten. Ik ging er onmiddellijk naar toe en zoals ik al gevreesd had, stierf het bijna van honger en dorst. Ik gaf het zoveel bladeren en gras als het lustte en deed het daarna een halsband om om het mee naar huis te kunnen nemen. Maar dat was eigenlijk niet eens nodig geweest, want door de honger was het zo tam geworden, dat het mij volgde als een hondje.

.Tegen half December begon mijn eerste echte graanoogst rijp te worden. Het stuk land, dat ik had omgespit en bezaaid, was wel niet heel groot en

besloot echter van deze oogst nog niets te eten en alles te bewaren als zaaigoed.

Trouwens, het zou mij nog heel wat moeite en hoofdbreken kosten voor ik mijn eigen brood zou eten. Want op de eerste plaats wist ik nog niet goed, hoe ik het kaf van het koren moest scheiden. Verder had ik geen molenstenen om het graan te malen en tenslotte wist ik niet eens, hoe ik brood moest bakken. Maar voor dit alles zou ik wel weer een oplossing vinden. Tenslotte had ik nog zes maanden de tijd voor mijn volgende oogst om de nodige werktuigen te maken.

Maar op de eerste plaats moest ik meer land geschikt maken voor bebouwing. Want ik had nu zaaizaad genoeg voor meer dan een morgen land. Tegen het begin van het natte seizoen zaaide ik het zaad uit en ik hoopte nu maar, dat alles even spoedig zou gedijen als de eerste keer.

Binnenshuis was ik tijdens het regenseizoen bezig met allerlei karweitjes en onderwijl sprak ik met mijn papegaai om hem te leren praten. Na een tijdje kon hij zijn eigen naam, Poll, uitspreken en dat was het eerste woord, dat ik op het eiland, behalve uit mijn eigen mond, hoorde zeggen.

Intussen was ik druk bezig met pogingen om wat aarden vaatwerk te maken. Mijn eerste werk was een geschikte kleisoort te vinden. Het kostte mij heel wat tijd, maar tenslotte vond ik toch iets wat mij wel bruikbaar leek. Toen kwam echter het moeilijkste, doch ik zal de lezer maar niet vermoeien met al mijn eindeloze mislukkingen. Soms braken de potten door hun eigen gewicht, een andere keer weer barstten zij door de grote hitte van de zon. En na twee maanden hard werken had ik tenslotte nog maar twee grote, lelijke dingen, die de naam „pot” eigenlijk niet verdienden. Ik vlocht er manden omheen en de ruimte tussen de mand en de pot vulde ik op met stro, zodat er minder gevaar was, dat ik ze stuk zou stoten. Zo kon ik ze wel gebruiken om graan of misschien zelfs meel te bewaren.

Meer succes had ik bij de vervaardiging van kleinere dingen, zoals kleine ronde potten, borden en kruiken, die in de zon goed hard bakten.

Maar geen van deze dingen kon ik gebruiken om iets in te koken. Op een keer echter had ik een flink vuur gemaakt om wat vlees te roosteren. Toen ik later het vuur uitmaakte, vond ik een grote scherf van een van mijn mislukte aarden potten, die hard was gebakken als een steen en rood als een dakpan.

Onmiddellijk probeerde ik nu ook mijn vaatwerk te bakken. Ik plaatste

drie grote kruiken en twee potten in een stapel op elkaar boven op een hoop houtskool. Daarna omgaf ik de stapel aardewerk met hout en stak het in brand. Steeds vulde ik brandstof bij totdat ik zag, dat de potten roodgloeiend werden. Zes uur liet ik ze nog in deze hitte staan, tot ik op een gegeven ogenblik ontdekte, dat een van de potten, of beter gezegd het zand, dat met klei vermengd was, begon te smelten. Zeer langzaam liet ik nu het vuur afkoelen en tenslotte had ik drie zeer goede kruiken en twee aarden potten, die zo hard gebakken waren als ik maar wenste. Een ervan was zelfs mooi geglaazuurd doordat het zand vloeibaar was geworden. Ik had nauwelijks kunnen wachten tot alles was afgekoeld om te proberen of ik in deze potten iets zou kunnen koken. In één ervan deed ik wat water en een stuk vlees en het lukte mij inderdaad een lekkere soep te koken.

Ik hoef niet te zeggen, dat ik nu voortaan geen gebrek meer had aan

aardewerk. Het was allemaal wel niet zo mooi, maar het was toch uitstekend te gebruiken.

Nu had ik nog een grote vijzel nodig om mijn graan tot meel te kunnen stampen. Want ik zag geen kans om een molen te maken. Een vijzel plaatste mij trouwens al voor bijna onoverkomelijke problemen. Dagenlang was ik ermee bezig een geschikte steen te vinden, waaruit ik een vijzel zou kunnen kappen. Maar nergens vond ik een steensoort, die hard genoeg was. Want de rotsen op het eiland waren van een soort zandsteen, die ofwel zouden breken onder het gewicht van een zware stamper, ofwel zoveel zand zouden verliezen, dat het meel onbruikbaar zou worden. Daarom besloot ik tenslotte maar een houten vijzel te maken. Ik zocht een groot blok zeer hard hout en holde dat uit met mijn bijl en met behulp van vuur, zoals ik in Brazilië de Indianen hun kano's had zien maken. Van ijzerhout maakte ik daarna een

Ik zocht een groot blok zeer hard hout en holde dat uit met mijn bijl en met behulp van vuur.

zeer zware stamper, zodat ik mijn materiaal gereed had voor de volgende oogst.

Hoe een zeef te maken was het volgende probleem. Want die had ik nodig om het meel te scheiden van de zemelen. Linnen of ander stevig doek, waarvan ik er een zou kunnen maken, had ik niet of 't was zozeer versleten, dat ik het toch niet zou kunnen gebruiken. Wel had ik geitehaar, maar ik wist niet hoe ik het zou moeten spinnen en weven en trouwens: ik had daarvoor toch geen werktuigen. Maandenlang pickerde ik over een oplossing en tenslotte vond ik inderdaad iets. In een van de zee-manskisten zaten namelijk een paar halsdoeken van mousseline en ik

slaagde erin daarvan drie kleine zeven te maken, die ik jarenlang heb kunnen gebruiken. Wat ik daarna deed, vertel ik later nog weleens.

Nu moest ik nog een oven maken en daarvoor vond ik deze oplossing: van klei maakte ik een grote, lage bak, die ik in het vuur bakte zoals ik ook met mijn vaatwerk had gedaan. Daarna nam ik een grote platte steen en daarop maakte ik een groot vuur, waardoor de steen gloeiend heet werd. Zo gauw het vuur begon uit te doven, verwijfde ik de gloeiende houtskool en legde dan de broden op de gloeiend-heete steen. Over de broden heen plaatste ik nu de bak van aardewerk en deze bedekte ik geheel met de hete as. Een betere oven had ik mij niet kunnen wensen en het brood en de rijstkoeken, die ik erin bakte, waren heerlijk.

Het zal niemand verwonderen, dat ik met al deze dingen bijna het hele derde jaar van mijn verblijf op het eiland bezig was. Want intussen had ik ook nog allerlei andere dingen te doen. Ik moest voor mijn levensonderhoud zorgen, ik moest voor mijn dieren zorgen en tenslotte had ik mijn oogst binnen moeten halen. De aren bewaarde ik in grote manden totdat ik tijd had de korrels eruit te wrijven, want ik had nog steeds geen dorsvloer en geen dorsvlegel.

De opbrengst van de oogst was zeer

Ze lag nog ongeveer op dezelfde plaats als tevoren, maar door de kracht van de wind en de golven was ze vrijwel ondersteboven gekeerd.

goed. Ik had nu achthonderd kilo gerst en ongeveer evenveel rijst en daar had ik meer dan genoeg aan voor een jaar. Ik besloot daarom in het vervolg maar één keer per jaar te zaaien en dezelfde oppervlakte te bebouwen als ik nu had gedaan.

Gedurende al de tijd, dat ik met deze dingen bezig was, lieten de gedachten aan het land, dat ik op mijn laatste ontdekkingsstocht vanaf de andere zijde van het eiland had gezien, mij niet los. Hoe graag had ik niet willen weten of dat het vasteland was. En als het bewoond was, zou ik misschien middelen kunnen vinden om verder te trekken en tenslotte weer in beschaafde streken belanden. Maar ik verloor intussen de gevaren, die aan een tocht naar de overkant verbonden konden zijn, niet uit het oog. Vrijwel zeker zou ik in handen van wilde stammen vallen en die konden nog weleens gevaarlijker zijn dan de leeuwen en tijgers van Afrika. Dinzend tegen een, dat ze mij zouden doden en misschien zelfs opeten. Want ik had vroeger weleens gehoord, dat de bewoners van de Carabische kust menseneters waren en ik wist, dat ik niet ver van deze kusten verwijderd kon zijn. Wat zou ik nu graag mijn jongen Kury gehad hebben en de zeilsloep, waarmee ik meer dan duizend mijl langs de kusten van Afrika had gezeld. Ik dacht nu aan de sloep van

ons schip, die door de storm ver op het strand geslagen was. Ze lag nog ongeveer op dezelfde plaats als tevoren, maar door de kracht van de wind en de golven was ze vrijwel ondersteboven gekeerd tegen een hoge zandrug ver van het water. Als ik erin geslaagd was deze boot te repareren en weer vlot te brengen, zou ik er gemakkelijk mee terug kunnen hebben varen naar Brazilië. Maar ik had van tevoren moeten bedenken, dat dat onbegonnen werk was. Alleen zou ik er nooit in slagen de boot weer om te keren. Evengoed kon ik proberen het eiland te bewegen. Maar ik was verblind door mijn verlangens en hield mijzelf voor, dat als ik er maar in slaagde de boot weer in de goede stand te brengen, ik haar gemakkelijk zou kunnen repareren. Daarom haalde ik uit de bossen een aantal palen en rondhouten, maar hoe ik mij ook inspande, mijn geringe kracht bleek niet voldoende om de boot weer in zijn goede stand te brengen. Toen begon ik het zand onder de boot weg te graven om hem zo te doen kantelen. Maar toen dat inderdaad na een arbeid van weken gelukt was, zag ik geen kans haar weer omhoog te krijgen en nog minder om haar naar het water te brengen. Daarom was ik wel gedwongen deze plannen op te geven.

Maar mijn verlangen om naar het vasteland te varen, werd er niet minder door, integendeel. Op een goede dag besloot ik een grote kano te maken uit een boomstam, zoals ik het de inboorlingen had zien doen in Brazilië. Ik was er vast van overtuigd, dat ook mij dat zou lukken en ik had inderdaad veel betere werktuigen dan die, waarover de wilden beschikten. Maar één ding vergat ik, namelijk, dat ik niet over de mensen beschikte om de boot, als hij eenmaal klaar was naar het water te brengen. Maar ik was zo verblind door mijn verlangen om een boot te hebben dat ik mij daarover niet bekommerde. En als ik er onder het werk aan de boot weleens aan dacht dan sneed ik alle problemen de pas af met de gedachte:

Laat ik nu eerst maar eens de boot maken. Later zal ik wel een manier vinden om hem naar het water te brengen.

Ik velde dus een grote ceder zoals Salomon er misschien zelfs nooit een gehad heeft voor de bouw van de tempel van Jeruzalem. Aan de voet had hij een doorsnee van twee meter en aan het andere uiteinde een doorsnee van anderhalve meter. De stam was bijna zeven meter lang.

Twintig dagen kostte het mij om deze reus te vellen en nog eens veertien dagen had ik nodig om al de takken te verwijderen. Drie maanden werkte ik daarna om van deze stam een kano te maken en tenslotte was

ik klaar en had ik een boot, die zesentwintig mensen en dus ook gemakkelijk mij alleen met al mijn bagage kon dragen. Ik had nooit een kano van dergelijke afmetingen gezien en ik was bijzonder trots op dit werkstuk dat mij ontzettend veel moeite en inspanning had gekost. Ik hoefde de boot nu alleen nog maar te water te laten en was mij dat gelukt dan zou ik misschien de meest dulle reis ondernomen hebben die ooit een mens gemaakt heeft. Maar al mijn inspanning om het gevaarte in 't water te krijgen, faalden. Het lag ongeveer honderd meter van de kreek, maar bovendien lag er tussen de boot en het riviertje een kleine hoogte. Ik besloot dus deze eerst af te graven, wat mij weer veel inspanning kostte. Maar ook dát baatte niet. Daarom vatte ik het plan op een kanaaltje te graven van de kreek naar de boot, maar toen ik het ging uitmeten, besepte ik, dat ik alleen hier minstens tien jaar werk aan had. Want waar de boot lag, moest het kanaal minstens zes meter diep worden. Daarom gaf ik tenslotte, zij het met grote tegenzin, ook dit plan maar op. Ik vond het wel zeer spijtig, maar besepte nu toch ook, dat het volkomen dwaas was geweest om met dit werk te beginnen.

Intussen was er van de meeste kleren niet veel meer over dan wat vodden. Ondergoed had ik al lang niet meer

en de geruite hemden, die ik in een van de zeemanskisten had gevonden, bewaarde ik zorgvuldig voor het warme seizoen. Ik heb eerder al verteld, dat ik de pels van al de viervoetige dieren, die ik schoot, zorgvuldig bewaarde. Daarvan maakte ik nu een muts, een vest en een broek, die tot de knieën reikte. Ik zag er daarmee wel erg vreemd uit, maar de kleding beviel mij uitstekend. Wanneer ik in de regen liep, dreef de regen langs de haren naar beneden en zelf bleef ik volkomen droog.

Daarna maakte ik een paraplu, zoals ik ze in Brazilië had gezien. Ze was in dit klimaat, vlak bij de evenaar, eigenlijk niet te missen, want in de droge tijd bood ze bescherming tegen de gloeiend hete zon en in de regentijd bood ze beschutting tegen de tropische regens. Ook deze paraplu maakte ik van dierenvellen, met de haren aan de bovenzijde. Ik had ze zó gemaakt, dat ik ze ook kon sluiten, zodat ik ze als ik er geen behoefte aan had, onder mijn arm kon dragen.

In de vijf jaar, die hierna verliepen, gebeurde er eigenlijk niets bijzonders meer dat de moeite van het vertellen waard is. Het enige is wel, dat ik een nieuwe kano bouwde, die echter veel kleiner was dan de eerste. Toch kostte het mij nog bijna twee jaar voordat ik hem goed en wel in het water had

liggen. Want ook hiervoor moest ik een kanaal graven, zij het veel minder groot en diep dan ik voor de andere boot zou hebben moeten maken.

Deze kleine kano was in het geheel niet geschikt om de plannen uit te voeren, die ik met mijn eerste boot had gehad. Want met dit kleine vaartuig zou ik er nooit in slagen de veertig mijl brede strook water over te steken, die mij van het land aan de overzijde scheidde. Daarom zette ik deze plannen dan ook geheel uit mijn hoofd, maar dacht er nu over een tocht rond het eiland te maken. Want een gedeelte van de kust had ik nog steeds niet gezien.

Ik maakte dus mijn boot in orde voor deze tocht. Ik zette er een mast op en maakte een zeil van het doek, dat ik van het schip had meegebracht. Vervolgens maakte ik aan het voor- en achtereinde van de boot nog een bergplaats, waarin ik munitie, levensmiddelen en andere dingen kon opbergen, zodat ze niet nat werden door overkomend water en regen. Op de achtersteven maakte ik de paraplu vast, zodat ik altijd beschermd zou zijn tegen zon en regen.

De eerste proefvaart verliep zeer bevredigend en ik begon kleine tochtjes te maken op zee, waarbij ik er wel voor oppaste niet te ver uit de buurt van de kreek te gaan. Maar toen alles goed ging, trof ik voorbereidselen voor

De eerste proefvaart verliep zeer bevredigend en ik begon kleine tochtjes te maken op zee.

de tocht rond het eiland. Ik bracht levensmiddelen aan boord: brood, rijst en een halve geit, en verder kruut en twee duffelse zeemansjassen, een om op te liggen en één om mij's nachts toe te dekken.

Op 8 November in het zesde jaar van mijn regering, of zo u wilt van gevangenschap, stak ik van wal. Maar de reis was een heel stuk langer dan ik verwacht had. Het eiland zelf was wel niet zo groot, maar toen ik aan de oostzijde kwam, zag ik dat een lange rij rotsen meer dan twee mijl ver in zee reikte, sommige onder, andere boven water. Bovendien lag er aan het uiteinde van deze keten een zandbak, die ook nog eens een halve mijl lang was. Ik moest dus een grote omweg over zee maken om deze kaap te passeren.

Toen ik de rotsen voor het eerst zag, dacht ik er over mijn onderneming op te geven, daar ik niet wist, hoe ver ik om zou moeten varen en hoe ik weer terug zou moeten komen. Daarom ging ik voor anker. Ik nam mijn geweer en ging aan land. Vanaf een heuvel verkende ik de zee en ik besloot toen de tocht rond de rotskaap maar te wagen.

Vanaf de heuvel kon ik zien, dat er een zeer sterke stroom stond in oostelijke richting. Ik begreep wel, dat dat gevaar op kon leveren, want als de stroom mijn bootje te pakken kreeg, zou hij hem onverbiddelijk meesleuren naar open zee en zou ik niet meer in staat zijn het eiland te bereiken. Ook langs de andere zijde van het eiland liep een sterke stroom en tussen beide stromen in lag een sterke draaikolk.

Twee dagen bleef ik op deze plaats liggen, omdat de wind dwars tegen de stroom in blies, waardoor de branding zeer sterk was. Maar op de morgen van de derde dag was de wind gaan liggen. De zee was zeer rustig en dus besloot ik het erop te wagen. Alles ging goed, totdat ik aan het uiteinde van de rotsketen kwam. Er stond een hevige stroom, zo sterk als in de sluisolk van een watermolen. Hij seurde mijn boot mee met zo'n kracht, dat ik niets anders kon doen dan proberen van de rotspunt verwijderd te blijven. Maar intussen dreef ik steeds verder af naar zee. Al mijn pogingen om al roeiend uit de stroom te komen, waren vruchteloos en aan mijn zeil had ik niets, omdat er vrijwel geen wind stond. Ik scheen reddeloos verloren, want wat zou ik moeten beginnen als ik afdreef naar de oceaan, waar ik duizenden mijlen ver geen land zou vinden. Het kleine voorraadje water en levensmiddelen, dat ik bij mij had, zou gauw uitgeput raken en dan zou ik een elendige hongerdood sterven, als

tenminste de zee mij niet eerder verzolgen had.

Maar plotseling, tegen de middag, stak er een zacht briesje op, dat langzamerhand sterker werd. Ik was toen reeds ver op zee en gelukkig was de lucht niet bewolkt, anders had ik het eiland misschien uit het zicht verloren en zou ik niet meer geweten hebben, welke koers ik moest varen.

Ik zette nu mijn zeil weer op en stuurde zoveel mogelijk naar het noorden om uit de stroom te komen. Plotseling merkte ik, dat ik in helderder water kwam en dat betekende, dat ik uit de stroom begon te geraken. Want door de sterke beweging was het water daar zeer vuil. Langzamerhand kwam ik in een tegenstroom, die mij tot mijn grote opluchting weer naar het eiland dreef. Ik wendde het roer en stuurde voor de wind weer in de richting van de kust. Ik bereikte het eiland twee kilometer noordelijker, naar mijn schatting juist aan de andere zijde dan die waarvan ik vertrokken was. Laat in de namiddag ging ik aan land en dankte God op mijn blote knieën voor mijn redding. Ik meerde de boot in een kleine inham en ging zelf slapen op de kust.

De volgende morgen voer ik nog ongeveer een mijl verder langs de kust, maar daar ik niet wist hoe de stromingen aan de andere zijde van het eiland waren, besloot ik een goede haven voor mijn boot te zoeken. Daarmee was ik gauw klaar, want na nog een tijdje gevaren te hebben, ontdekte ik een beekje, dat in zee uitmondde. Het was een ideaal haventje voor mijn boot, waar hij volkomen veilig lag. Ik meerde hem en ging toen aan land om de omgeving te verkennen. Al gauw ontdekte ik, dat ik hier dicht bij de kust was, waar ik al eerder was geweest en niet ver verwijderd van de vallei, waar mijn buitenhuis was. Daarom besloot ik daar naar toe te gaan. Ik vond er alles in volmaakte orde en viel in mijn hut al gauw in slaap door de vermoeienissen van de afgelopen dagen. Ioddelijk verschrinkt werd ik na een tijd wakker, door een stem, die ik hoorde zeggen: „Robin, Robin, Robin Crusoe, arms Robin Crusoe. Waar ben je, Robin Crusoe? Waar ben je? Waar ben je geweest?” Ik sprong op maar toen ik mijn ogen opende, zag ik plotseling mijn papegaai boven op de omheining zitten en onmiddellijk wist ik, dat mijn goeie Poll mij geroepen had. Ik stak mijn hand naar hem uit en meteen ging hij op mijn duim zitten, zoals hij gewend was. Lin intussen bleef hij maar praten.

Na een paar dagen ging ik, mijn boot achterlatend, weer terug naar mijn oude woning, waar ik allerlei dingen te doen had.

Intussen begon mijn kruut onrust-

barend te slinken en ik bedacht, hoe ik aan vlees zou moeten komen als ik niets meer over had. Het geitje, dat ik een paar jaar tevoren gevangen had, was intussen van ouderdom gestorven, want het was zo tam geworden en zo aan mij gehecht, dat ik niet de moed had gehad het te slachten.

Ik was nu al meer dan elf jaar op het eiland en begon nu middelen te verzinnen om een paar geiten levend te vangen en dan een kudde tamme dieren te fokken. Eerst maakte ik een aantal strikken, maar ze waren niet sterk genoeg. Een paar keer ontdekte ik, dat een geit erin had gezeten, maar dat ze zich weer los had kunnen rukken. Daarom groef ik nu een aantal grote valputten, die ik met twijgen onzichtbaar maakte. Daarop legde ik wat gerst en rijst om de dieren te lokken. En op een goede morgen vond ik in één van de vallen een grote oude bok en in een andere drie jonge geitjes, een bokje en twee garmpjes. Aan de oude bok had ik niet veel, zo dacht ik, en daarom liet ik hem vrij. Maar later bedacht ik, dat door honger zelfs een leeuw te temmen is.

De drie jonge geitjes bond ik aan elkaar vast en nam ze mee naar huis. Het duurde een tijdje voor zij aan mij gewend waren, maar af en toe een bosje malse gerst deed wonderen. Met takken en dorens rasterde ik een grote weide voor de dieren af, waar voldoende gras en drinkwater was. De weide was ongeveer honderdvijftig meter lang en honderd meter breed en toen zich later mijn kudde uitbreidde, rasterde ik opnieuw een stuk af, dat ik door een poort met de eerste verbond. Vaak ging ik naar de weide toe en dan voederde ik de dieren met gerst of rijst, zodat ze tenslotte geheel aan mij gewend waren en mij overal volgden als hondjes, blattend en bedelend om nog meer lekkers.

Na anderhalf jaar had ik zo een kudde van twaalf geiten en nog twee jaar later van tweeënveertig, behalve nog die welke ik in de tussentijd had geslacht.

Maar dat was nog niet alles. Want ik had nu niet alleen zoveel geitenvlees als ik wenste, maar ook een overvloed aan melk. Elke dag leverden mijn geiten mij bijna tien liter en daar dit veel meer was dan ik kon opdrinken, begon ik middelen te verzinnen om boter en kaas te maken. Ik had er geen idee van hoe dat moest, maar na tal van mislukte pogingen lukte het uiteindelijk toch, zodat ik ook aan deze producten in de toekomst nooit gebrek had.

Als een koning zat ik nu aan mijn welbeladen dis te midden van mijn onderdanen. Op de ereplaats zat Poll, mijn papegaai, omdat ik met hem kon praten; aan mijn rechterhand mijn hond, die zeer oud en totaal ver-

sleten was en aan beide zijden van de tafel mijn twee katten, die ik af en toe als een speciale gunst een lekker hapje toewierp.

Op een goede dag ging ik erop uit om eens te zien, hoe het met mijn boot stond, die ik indertijd na mijn avontuur op zee had achtergelaten in het haventje aan de andere zijde van het eiland. Tegen de middag kwam ik aan het strand en daar bleef ik plotseling staan als door de bliksem getroffen. Want vóór mij in het zand zag ik een zeer duidelijke afdruk van een mensenvoet. Ik luisterde en keek om mij heen, maar zag of hoorde niets. Ik klom op een hoogte om verder te kunnen zien, liep het strand op en neer, maar zag niemand. Ik ging weer naar de voetindruk in het zand, om te zien of mijn verbeelding mij geen parten had gespeeld, maar dat was niet het geval. Het was de afdruk van een echte mensenvoet en duidelijk kon ik de tenen, de voet en de hiel onderscheiden. Ik had geen idee hoe die afdruk daar kwam, of van wie hij kon zijn. Eén ogenblik dacht ik, dat het een afdruk van mijn eigen voet was, die ik misschien gemaakt had, toen ik een vorige keer blootsvoets op deze plaats was geweest. Maar toen ik mijn voet op de afdruk hield, bleek de mijne veel kleiner.

Plotseling kreeg toen de schrik mij weer te pakken. Ik rende terug naar mijn woning bij de rots, alsof ik door iemand op de hielen werd gezeten. In elke struik meende ik vanuit de verte

een mens te zien en telkens keek ik om, om te zien of ik niet achtervolgd werd en of er niet iemand uit het struikgewas te voorschijn kwam.

Totaal overstuur kwam ik bij mijn woning aan. Ik vloog over de omheining en haalde de ladder naar binnen en zat daar de eerste uren als versuft. En daarna pijnigde ik weer mijn hersens af om te bedenken, hoe die voetstap daar toch gekomen kon zijn. En waar was het schip, waarmee degene, van wie hij was, aan land was gekomen? Toen bedacht ik, dat de voetstap misschien van de duivel was. Maar wat zou satan hier op dit eenzaam eiland moeten zoeken. Als hij voor mij wilde komen, hoefde hij zich toch niet te vermommen in mensengedaante. En trouwens, waarom zou hij dan niet aan deze zijde van het eiland gekomen zijn? Het meest waarschijnlijk leek het mij tenslotte nog, dat de voetstap was van een van de wilden, die aan de overkant van de zeestraat woonden. Misschien was hij door tegenwind of door een stroming hiernaartoe gedreven en was hij later weer vertrokken, omdat hij op dit eiland niets te zoeken had.

Maar stel je voor, dat hij mijn boot gevonden had en daaruit had afgeleid, dat er mensen woonden op dit eiland. Dan zou hij misschien op een kwade dag met zijn trawanten terugkomen om mij te zoeken en te verslinden. En als zij mij niet zouden vinden, zouden zij mijn graanvelden verwoesten en mijn kudde tamme geiten

meenemen. Wat moest ik nu beginnen?

Allerlei dwaze gedachten bestormden mij en op een gegeven ogenblik dacht ik, dat het beste wat ik kon doen was zelf mijn kudde de bossen in te jagen en al het graan te vernietigen, opdat de wilden, als ze weer op het eiland zouden komen, geen sporen van mijn verblijf zouden aantreffen. Maar gelukkig kwam ik later tot verstandiger gedachten. Na grondig over mijn positie te hebben nagedacht, besloot ik mijn woning nog eens grondig te versterken en een deel van mijn kudde over te brengen naar een zeer afgelegen plek in de bossen, waar bij wijze van spreken niemand ze kon vinden. Tegen de omheining rond mijn woning wierp ik een nieuwe aarden wal op, zodat zij tenslotte aan de voet bijna drie meter dik was en zo sterk als een echte kasteelmuur. In deze muur maakte ik zeven schietgaten, waarvoor ik geladen musketten plaatste. Daarna maakte ik nog een nieuwe omheining vóór de eerste, zodat nu ook de uitgang van de kelder, die buiten de eerste omheining uitkwam, beschermd was.

Daarna ging ik naar mijn kudde. Ik zocht er twee bokjes en tien garmpjes uit en bracht die naar een afgelegen plaats in het bos, die ik tevoren goed had afgerasterd. Daarna ging ik op zoek naar een andere plaats op het eiland, waar ik misschien nog een deel van mijn kudde veilig kon onderbrengen. Op die tocht kwam ik op een punt op het westelijk deel van het eiland, waar ik nog nooit tevoren was geweest. Ik keek uit over de zee en plotseling meende ik op grote afstand een boot te zien. Tot mijn spijt had ik mijn verrekijker niet bij mij en hoe ik mijn ogen ook inspande, ik kon niet onderscheiden, wat de stip in de verte nu eigenlijk was. Maar ik besloot in het vervolg nooit meer zonder kijker uit te gaan.

Ik was er nu wel van overtuigd, dat het helemaal niet zo iets bijzonders was geweest hier de afdruk van een menselijke voet te vinden. Natuurlijk kwamen de wilden vaker met hun kano's naar deze kust, vluchtend voor een storm of voor vijanden en ik was maar blij, dat ik na mijn schipbreuk niet hier aan land gekomen was.

Toch was ik totaal verbijsterd en huiverde ik, toen ik, afdalend van de heuvel naar de kust, plotseling overal in de omgeving mensenschedels en andere menselijke beenderen zag liggen. Ongetwijfeld hadden daar de kannibalen hun afgrijpselijke teesten gehouden en inderdaad vond ik er ook de sporen van een groot vuur, waarboven zij ongetwijfeld hun medescheepselen hadden geroosterd.

WORDT VERVOLGD

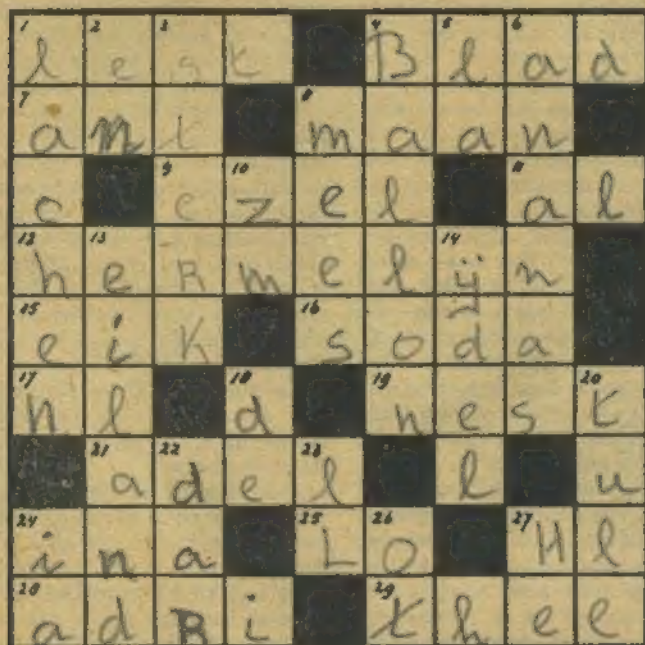

Toch was ik totaal verbijsterd en huiverde ik, toen ik, afdalend van de heuvel naar de kust, plotseling overal in de omgeving mensenschedels en andere menselijke beenderen zag liggen.

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORDPUZZLE

OPTELSOM

LENS + REKVEER = KERSEN-
LEVER

Dit is nu weer een optelsommetje waar, om zo te zien, niets van deugt. En het is nog erg gek bovendien. Maar je moet de letters van de eerste twee woorden maar eens door elkaar gooien, zó, dat er twee nieuwe, goede woorden ontstaan, die samen een groter woord vormen, dat weer uit dezelfde letters als het derde woord bestaat. Dan zul je zien, dat het toch klopt.

TOEVERVIERKANT

Vul in dit vierkant van links naar rechts de drie woorden in, waarvan de omschrijvingen hieronder staan.

Als je de goede woorden gevonden hebt, kun je dezelfde woorden ook van boven naar beneden opschrijven.

- 1 Rond of vierkant meubel, op vier hoge poten
- 2 Jongensnaam; afkorting voor Frederik
- 3 Dit ligt op je bed, maar soms ook op 1

Van links naar rechts:

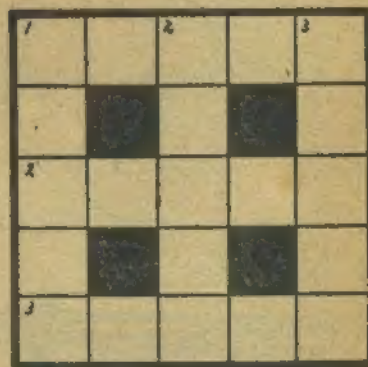
- 1 Ander woord voor laatst (.... best)
- 4 Deel van een plant
- 7 Ouderwetse meisjesnaam
- 8 Hemellichaam
- 9 Koppig dier
- 11 Reeds
- 12 Roofdier met kostbare pels

15 Boomsoort

- 16 Wordt bij de was gebruikt en lijkt op zout
- 17 Nederland (afkorting op auto's)
- 19 Vogelwoning
- 21 Verzamelnaam voor graven, baronnen enz.
- 24 Meisjesnaam
- 25 Lager Onderwijs (afkorting)
- 27 Hectoliter (afkorting)
- 28 Meisjes- en jongensnaam
- 29 Warme drank

Van boven naar beneden:

- 1 Dat doe je als je veel plezier hebt
- 2 Voegwoord
- 3 Krachtig, gespierd
- 4 Met gas gevuld luchtvaartuig
- 5 De zesde muzikant
- 6 Sappige tropische vrucht
- 8 Zangvogeltje
- 10 Zijne Majesteit (afkorting)
- 13 Stuk land, geheel door water omgeven
- 14 Dat ben je als je te vaak in de spiegel kijkt
- 18 Lidwoord
- 20 Dun, doorzichtig weefsel
- 22 Mannetjesbij
- 23 Laatstleden (afkorting)
- 24 Gebalk van een ezel
- 26 Jongensnaam
- 27 Uitroep

VERSCHUIFPUZZLE

Hier zien jullie een rijtje van zeven dieren. Nu moeten jullie proberen de woorden zó te verschuiven, dat je op een van de rijen letters van boven naar beneden de naam leest van een ander dier, dat op het land kan leven, maar zich toch meestal in het water ophoudt.

W E Z E L
T I J G E R
Z E B R A
H Y E N A
K O N I J N
S L A N G
A R E N D

OPLOSSINGEN

VAN DE PUZZLES

UIT ONS VORIG NUMMER

Doolhofpuzzel

MET GEDULD KOM JE
ER WEL

Woorden-breien

GEIT - TIEN - TOEN - TOEF
LOEF - WOLF

Er zijn natuurlijk ook andere manieren mogelijk

Dierennamen

(K)ar + (A)s + (M)olen + (E)zel
+ (L)adder + (E)lf + (O)rgel
+ (N)oot = KAMELEON.

SJORS

EN DE VERSCHRIKKELIJKE SNEEUWMAN

